BONDIA® ARUBA

Diasabra 13 di December 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

E

Inflacion a golpea… Clase medio, tambe…

Pagina 5

Plan anual Wardacosta: Rol di Aruba den strategia maritimo regional pa 2026



Pagina 4

- **Caso 'Murray v. The Netherlands' ta subraya falta di cuido di salud mental pa prisoneronan** Pagina 2
- **Modernisacion di sistema fiscal: progreso, reto y rumbo den ehecucion di Landspakket Fraccion MEP** Pagina 3
- **Na Hulanda, Corsou y St. Maarten a cuestiona minister Geoffrey Wever** Pagina 6



Pagina 6

Introduccion di salario minimo pa ora pa 1 di januari 2026



Pagina 8

Pisas furioso cu falta di informacion tocante Machado su ruta di escape via Corsou

Brasil: Iskierda ta convoca protesta contra intento pa reduci condena di Bolsonaro



Pagina 10



NOVEMBER 28 - DECEMBER 21, 2025

100,000 POINTS AWARDED
Every Friday, Saturday and Sunday

Ten daily winners of 10,000 points!

Earn 100 base slot points or 16 table credits and swipe up to five times daily at any kiosk.

See Players' Club for details.

Alhambra CASINO AND SHOPS

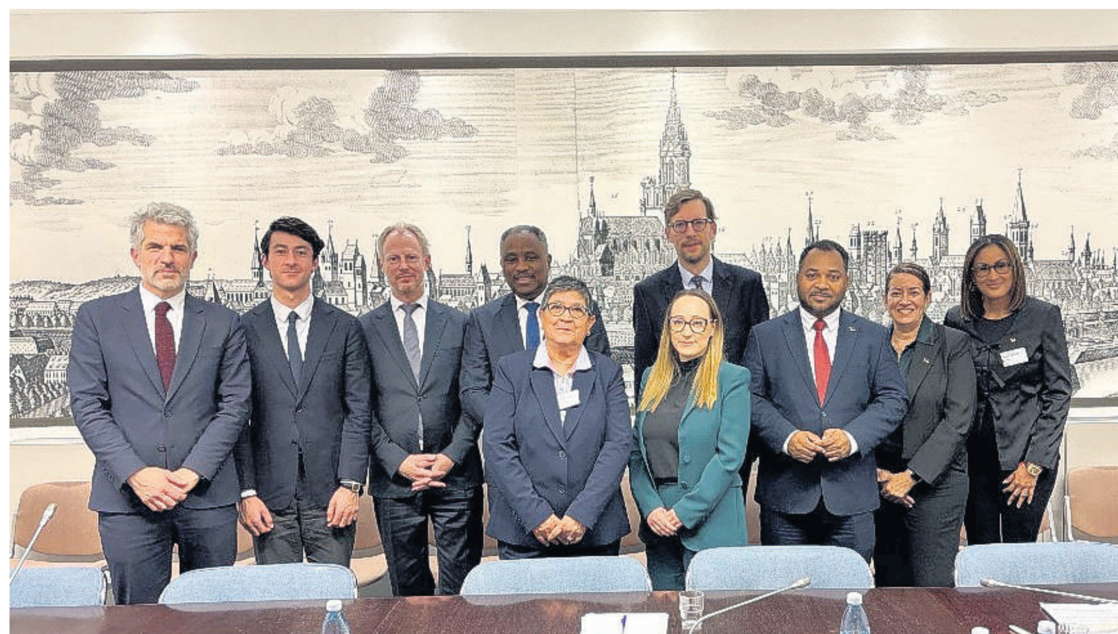
Open daily 10am to 3am | J.E. Irausquin Blvd #47 | 288.9000 | casinoalhambra.com

Play Responsibly. Visit www.gamblersanonymous.org if you or someone you know has a gambling problem.

BONDIA ARUBA

Caso 'Murray v. The Netherlands' ta subraya falta di cuido di salud mental pa prisoneronan den Caribe Hulandes

Siman pasa minister di Husticia Arthur Dowers a reuni cu e Comite di Ministernan di Conseho di Europa den relacion cu e reevaluacion di caso 'Murray v. The Netherlands'. Durante e debate tocante e implementacion di e decision di corte den e caso di Murray v. The Netherlands, un hecho a sobresali tocante e situacion di cuido di salud mental den prisonnan di Caribe Hulandes: Aruba, Corsou y Sint Maarten ainda no ta cumpli cu standard Europeo riba derecho humano pa loke ta practicanan di salud mental den prison.



Casi un decada despues cu e Corte Europeo di Derecho Humano (ECtHR) a emiti su huicio historico na 2016 riba e caso di Murray v. The Netherlands, e Comite di Ministernan a reitera nan preocupacion tocante e progreso lento riba e islanan pa trece nan practica di salud mental den prison den cuadra cu standardnan Europeo riba derecho humano.

Un rapport na 2023 di e Comite Europeo pa Prevencion di Tortura y di Tratamento of Castigo Inhumano of Degradante (CPT) a nota varios punto unda Aruba no ta cumpli ainda cu standardnan estableci pa loke ta cuido mental pa prisoneronan, incluyendo un falta den evaluacion adecuado di specialistanan. Den respuesta na e rapport, autoridadnan a nota cu gobierno y KIA ta consciente y ta comparti e preocupacionnan aki, y cu KIA ta actualmente enfocando riba provee cuido basico di salud mental den su institucion.

E caso 'Murray v. The Netherlands'

E caso central den e debate ta concerni John Murray, un prisonero sentencia pa cadena perpetuo cu a ser condena di asesinato den añanan 1980. Murray a pasa decadas den detencion na ambos Corsou y Aruba, y tabata conoci pa tin problema di salud mental. Segun e corte, Murray a experencia tratamento inhumano y degradante, no pa via di abuso directo, sino pasobra e sistema hudicial responsable pa su cuido no a cumpli cu su tarea.

ECtHR a haya e tempo ey cu Murray no a ricibi tratamento psikiatrico adecua durante su encarcelacion. Es mas, e sistema di prison na Corsou y Aruba no tabatin ningun procedura na luga pa evalua tratamentonan necesario di prisoneronan cu cadena perpetuo cu ta sufri di problemanan di salud mental. Como resultado, Murray no tabatin un manera realistico pa logra rehabilita.

Aunke ley ta permiti pa un posible pordon, den practica e ausencia di tratamento a causa cu e nunca por a demostra su progreso pa rehabilitacion. Pa e motibo aki, e corte a conclui cu su sentencia no tabata 'de facto ireducible,' cual ta viola Articulo 3 di e Convencion Europeo riba Derecho Humano. ECtHR ta bisa cu un estado mester sigura cu prisoneronan cu cadena perpetuo, specialmente esnan cu tin problema di salud mental, ricibi cuido adecua pa asina e posibilidad di libertad no ta ilusorio. Den e caso di Murray, a enfatisa cu proteccionnan asina tabata completamente ausente den e parti Caribense di Reino.

Kico Aruba a haci te awor?

Riba papel, Aruba a tuma varios medida pa atende algun di e buraconan existente. E isla a establece un sistema pa evaluacion periodico di sentencianan di cadena perpetuo, cual ta un rekisito den contexto di cumplimento cu Articulo 3. Aruba tambe a mantene e posibilidad habri pa impone ordennan di 'TBS' (Terbeschikkingstelling)—esta un forma di tratamento psikiatrico y costudia usa na Hulanda. A discuti plan pa adopta un ordenanza nacional pa clarifica y regula e sistema di prison na un manera mas efectivo. Ademas, a aproba amienda na e Beginselenverordening gevangeniswezen na 2016 cu e meta pa fortalece servicionan di salud mental dentro di facilidadnan di detencion, pero dies aña despues ainda no a impone e cambionan legislativo.

Otro intentonan pa reformacion ta inclui apunta coordinador di cuido forensico cu e tarea di crea cooperacion entre e proveedor di salud mental riba e isla y KIA. Pero nan rol tabata temporal; e coordinadornan a completa nan tarea y no a continua of reemplasa nan posicion. Gobierno tambe a anuncia plan pa establece un sector psikiatrico forensico dentro di KIA, cu e meta pa ofrece tratamento specialisa pa detenidonan cu problema di salud mental.

A pesar di e medidanan aki, e rapport di CPT ta subraya cu e progreso na Aruba ta keda gran parti teoretico y no ta refleha kico ta pasando den practica.

Segun e rapport ta indica, e falta mas grandi ta e ausencia di personal adecua pa atende cu e necesidadnan di prisonero pa loke ta nan salud mental. Prisoneronan na Aruba no ta ricibi bishita di psicologonan clinico of terapistanan. Cuido psikiatrico y psicologico ta limita y no ta cumpli cu e sosten terapeutico cu ta rekeri pa individuonan cu ta sufri di trastorno mental.

E comite a reporta despues di su bishita na 2022 na Aruba su institucion coreccional cu prisoneronan cu problema di salud mental ta ser poni den un "unidad pa personanan vulnerable," cual ta provee un miho condicion pa nan bida den dje compara cu otro partinan di e prison—aunke e mehoracion ta poco. Asina mes, e comite a enfatisa cu esaki no ta constitui como un ambiente terapeutico. E unidad no tin personal adecua, ta falta programanan di tratamento y no tin infrastructura necesario pa sigura cu e detenidonan aki por demostra progreso pa rehabilitacion.

Ademas, e ausencia di cuido psikiatrico specialisa ta keda stroba cumplimento cu e huicio di ECtHR den caso Murray. Aunke autoridadnan di Aruba a expresa intencion pa establece e sector psikiatrico, e plannan aki ainda no a materialisa. Esaki ta mustra un falta den continuidad despues cu e coordinadornan di cuido forensico a retira di nan tarea. Ademas, e ta mustra un falta di sigui pusha pa e reformanan legislativo cu a acorda na dje pa yena e buraconan den un manera sostenible.

Tambe ta existi e preocupacion pa loke ta trata aplicacion di e ordennan TBS. Mientras cu e marco legal ta permiti pa medidanan di TBS, no por impone esaki riba individuonan cu cadena perpetuo bao ley actual di Aruba. Esaki ta un preocupacion pa e comite pasobra e ta preveni prisoneronan identifica den e huicio di Murray pa tin acceso na e tipo di cuido specialisa cu por habri caminda pa nan rehabilitacion y posible liberacion. Sin reforma legislativo, e buraco structural lo sigui stroba e isla su habilidad pa cumpli cu standardnan internacional.

Mirando e deficiencianan den e maneho pa cu tratamento adecua di prisoneronan cu problema di salud mental den Reino Hulandes, e Comite Europeo di Ministernan a urgi Reino Hulandes pa adopta reformanan sistematico den henter e region. E comite tambe a enfatisa cu mester implementa un strategia duradero y holistico. Esaki mester atende e deficiencianan di e sistema di cuido mental den prisonnan y inclui stapnan pa mehora personal, e ambiente, infrastructura y evaluacion y tratamento.

Pa Aruba, e comite ta enfatisa cu e caminda pa dilanti ta rekeri mas cu solamente expresa intencion y crea legislacion—e ta rekeri implementacion practico y sostenible. Sin inversion adecua den recursonan di salud mental, e sistema coreccional lo sigui bay atras y no lo cumpli cu loke ECtHR ta exigi.



Modernisacion di sistema fiscal: progreso, reto y rumbo den ehecucion di Landspakket

Aruba ta tumando pasonan decisivo pa modernisa su sistema di impuesto como parti di ehecucion andando di e Landspakket Aruba, e agenda di reforma acorda cu Reino Hulandes. Segun e recien publica Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Landspakket Aruba no. 2 – 2025, e tema Belastingen ta hunga un rol central den fortificacion di sostenibilidad fiscal di Aruba, mehoracion di cumplimento, y alineacion di e cuadro fiscal di e isla cu normanan internacional



E reformanan ta ambicioso y amplio. Nan ta atende no solamente e structura di e sistema di belasting mes, pero tambe e capacidad y efectividad institucional di e autoridadnan di belasting. Hunto, e medidanan aki tin como meta pa sigura cu Aruba por genera suficiente entrada publico na un manera husto, eficiente, y transparente—mientras ta salvaguardia crecemento economico y desaroyo social.

E vision cu ta sostene e reformanan fiscal ta explicito: Aruba ta busca pa crea un sistema fiscal cu ta husto, eficiente y transparente, y cu activamente ta contribui na crecemento economico saludabel y progreso social. E vision aki ta estrechamente alinea cu e misionnan nacional mas amplio di Aruba y e Metanan di Desaroyo Sostenibel (SDG's), particularmente esnan relaciona cu crecemento economico, innovacion, y consumo responsabel.

Central den e vision aki ta e comprondemento cu cumplimento di belasting ta mehora ora reglanan ta cla, administracion ta eficiente, y pagadonan di belasting ta confia e sistema. P'esey, e agenda di reforma no ta enfoca solamente riba tarifanan y regulacionnan, pero tambe riba modernisa procesonan, fortalece maneho di riesgo, y inverti den solucionnan digital.

Un di e pilarnan mas significante di e reforma ta e modernisacion di legislacion di belasting. Ultimo añanan, Aruba a implementa caba un serie di ahustacion legal cu ta toca impuesto riba entrada, impuesto riba salario, impuesto riba ganashi, impuesto riba dividendo, impuesto riba omzet, impuesto riba transferencia, e heffing riba turismo, y e Algemene Belastingverordening. E cambionan aki a ser diseña pa cera buraco, simplifica regla, y trece Aruba mas cerca di e miho practicanan internacional.

Un paso grandi pa dilanti tabata e codificacion formal di intercambio di dato entre e autoridadnan di impuesto y banconan, y tambe e realisacion di intercambio di informacion internacional. E medidanan aki ta fortalece significativamente e habilidad di Aruba pa detecta evasion y evitacion di impuesto, mientras tambe ta demostra cumplimento cu e normanan mundial di transparencia.

Den e curason di e reforma fiscal tin e restructuracion di e sistema di impuesto riba ganashi. Aruba tin como meta pa establece un sistema cu ta internacionalmente aceptabel, competitivo, y resistente contra abuso. Un di e medidanan principal ta e introduccion di un tarifa di impuesto riba ganashi di 15%, specificamente diseña pa sostene actividadnan den sectornan prometedor manera economia di conocemento, agricultura, logistica, economia circular, industrianan creativo, y niche tourism.

E base legislativo pa e medida aki a keda completa caba, y e legislacion di concepto a ser entrega na e autoridadnan legal relevante. Mientras cu e entrada formal na vigor ta planea pa un fase despues, e rumbo di maneho ta cla: Aruba kier encurasha actividad economico genuino en bes di planificacion fiscal agresivo.

Paralelo ta simplifica e Joint Venture Regulation (unidad fiscal) cu ta data for di 2006. E regulacion actualisa ta destina pa reduci complehidad administrativo y mehora ehecucion. Ta anticipa cu un version di concepto di e regulacion nobo lo ser finalisa dentro di e periodo di implementacion actual, cu implementacion completo programa den e proximo añanan.

Un otro desaroyo importante ta regarda e Landsverordening Vrije Zones 2000. E legislacion aki a ser revisa di acuerdo cu e normanan di OECD riba practicanan di belasting dañino, particularmente esnan cu ta bini for di e cuadro di Accion 5 di BEPS. E cuadro revisa ta zorg pa beneficionan di belasting den zona liber ta mara na substancia economico real, preveniendo asina mal uso.

Na mesun momento, Aruba ta introduci politicanan di incentivo dirigi pa stimula actividadnan nobo, di balor halto dentro di e zonanan liber. E enfoke balansa aki ta permiti Aruba keda atractivo pa inversionistanan manteniendo cumplimento cu normanan internacional

Cooperacion internacional ta un tema recurente den e agenda di reforma fiscal di Aruba. Un di e dossiernan mas complejo ta e belastingregeling Nederland–Aruba (BRNA) proponi, un areglo fiscal neutral pa presupuesto cu Hulanda cu ta incorpora normanan minimo contra abuso di tratado bao di e cuadro BEPS di OECD.

A pesar di discusionnan intensivo, no a yega na consenso riba BRNA ainda na nivel tecnico. Como resultado, e asunto aki a ser marca como rekeri potencial escalacion na nivel politico. E resultado di e negociacionnan aki lo ta critico pa Aruba su posicion fiscal internacional y su relacion dentro di Reino.
Banda di e reformanan structural, Aruba ta sondeando instrumentonan fiscal nobo. Un di e iniciativanan ey ta e investigacion riba un posibel retencion di impuesto riba gastonan di maneho y pagonan di royalties. E medida aki ta ser examina como parti di un revision mas amplio di e belasting di e sector hotelero, cu ta hunga un rol dominante den economia di Aruba.

Ta anticipa cu un plan formal di acercamento pa e investigacion aki lo ser estableci, despues di cual lo evalua opcionnan concreto di politica. E obhetivo ta pa yega na un balansa entre proteha e base di impuesto y mantene e atractivo di Aruba como destinacion turistico.

Reforma di legislacion so no ta suficiente. Reconociendo esaki, Landspakket ta pone enfasis fuerte riba e reforma institucional di Departamento di Impuesto (DIMP). E meta ta pa crea un autoridad di impuesto cu ta profesional, eficiente y di confiansa pa ciudadano y negoshinan mescos.

Obhetivonan clave ta inclui retene personal motiva y bon prepara, mehora capacidad di investigacion y aplicacion, y adopta supervision basa riba riesgo. E agenda di reforma tambe ta priorisa e reduccion di debenan di belasting pendiente y e procesamento na tempo di obhecion y apelacionnan.

Pa sostene e metanan aki, e team di maneho di DIMP ta programa pa participa den programanan di liderazgo y desaroyo profesional. Aunke e tempo di e actividadnan aki a ser ahusta y parcialmente integra den iniciativanan di liderazgo di sector publico mas amplio, e enfoke riba edificio di capacidad ta keda intacto.
Otro desaroyo critico ta e fortificacion di FIOT Aruba, e unidad encarga cu investigacionnan fiscal, den cooperacion estrecho cu FIOD Hulandes. E trabaonan preparatorio a keda completa caba, y ta anticipa cu sosten practico lo cuminsa den futuro cercano. E colaboracion aki lo engrandece e habilidad di Aruba pa combati fraude serio di belasting y criminalidad financiero.

Un di e exitonan mas palpable dentro di e reforma di administracion di belasting ta e esfuerso acelera pa elimina e retraso den e maneho di obhecionnan di belasting. Segun e rapport, e operacion pa cera e retraso ta avansando mas lihe cu tabata plania inicialmente. Importante ta cu a introduci medidanan structural pa evita cu retraso nobo ta surgi.

E logro aki ta mas cu limpiesa di e cas administrativo. Maneho na tempo y husto di obhecionnan ta esencial pa mantene confiansa publico den e sistema di impuesto—un ingrediente indispensable pa cumplimento boluntario.

Mientras cu e agenda di reforma ta claramente defini, e periodo binidero lo ta crucial. Hopi medida ainda ta den fase di ehecucion of ta rekeri decisionnan politico final. Limitacionnan di capacidad, tanto legislativo como operacional, ta keda un reto, y algun liña di tempo a ser ahusta di acuerdo cu esey.

Sinembargo, e direccion ta inconfundibel. Aruba constantemente ta move den direccion di un sistema di impuesto cu ta mas robusto, alinea internacionalmente, y socialmente equitativo. Si ehecuta y sostene nan cu exito, e reformanan aki no solamente lo fortalece finanzas publico pero tambe lo contribui na un economia mas resiliente y inclusivo.

Segun cu e Landspakket ta transiciona di diseño di politica pa ehecucion, e tema di Belastingen ta sobresali como un base di Aruba su strategia fiscal y economico a largo plaso—un cu lo forma e desaroyo di e isla pa añanan binidero.

BONDIA ARUBA

Plan anual Wardacosta: Rol di Aruba den strategia maritimo regional pa 2026

Aruba lo sigui ocupa un rol central den e proteccion di seguridad maritimo den e parti sur di Caribe na 2026, segun e plan anual 2026 recientemente publica di Wardacosta di Region Caribe. E documento strategico ta describi con Wardacosta lo reforsa su presencia, modernisa su capacidadnan y fortalece cooperacion pa enfrenta e menasanan continuo y nobo cu ta afecta e awanan rond di Aruba y e region Caribense mas amplio.



Wardacosta, estableci na 1996 como un organisacion conhunto di e cuater paisnan dentro di Reino Hulandes, ta opera bao di Rijkswet Kustwacht y ta encarga cu mantencion di ley maritimo, control di frontera, buskeda y rescate, y proteccion di medio ambiente. Pa Aruba, e responsabilidadnan aki ta birando mas y mas significante debi na e isla su localidad geografico cerca di Venezuela y rutanan grandi di trafico internacional.

Un di e retonan mas urgente resalta den e plan 2026 ta e instabilidad continuo na Venezuela y su impacto directo riba e islanan ABC. Presionnan politico, economico y humanitario na otro banda di awa a conduci na fluhonan di inmigracion iregular, y tambe riesgonan aumenta di contrabanda di hende y crimen organisa. Wardacosta ta anticipa cu e dinamica aki lo persisti te na 2026 y p'esey a identifica e awanan rond di Aruba como un area di prioridad pa vigilancia, intercepcion y contesta humanitario.

Trafico di droga ta keda e preocupacion dominante di seguridad. Aruba ta keda banda di un area maritimo clave entre Sur America y mercadonan di consumo na Norte America y Europa. Rednan criminal ta explota e costa largo di e region y e camindanan di barco druk pa transporta cocaina y otro narcotico. E plan anual di Wardacosta ta confirma cu mas o menos 80% di su capacidad operacional lo ser dedica atrobe na tareanan hudicial, cu un enfasis fuerte riba operacionnan contra narcotico. Patruyanan cerca di Aruba lo sigui enfoca riba deteccion trempan, intercepcion dirigi pa inteligencia, y coordinacion estrecho cu Ministerio Publico y partnernan internacional.

Banda di droga, e contrabanda di arma di candela den Caribe ta keda un preocupacion creciente. Armanan cu ta ser trafica via lama hopi biaha ta termina alimentando violencia local y crimen organisa. Wardacosta ta tuma nota cu armanan di candela ilegal frecuentemente ta ser mara na cargamento di droga of ta ser treci door di individuonan cu ta purba drenta e islanan iregularmente. Pa Aruba, esaki ta reenforsa e importancia di control di frontera maritimo como prome liña di defensa pa seguridad publico riba tera.

Contrabanda di hende y traficacion di hende tambe ta ser identifica como menasanan continuo. Aruba por funciona como tanto un punto di transito como un destinacion pa migrantenan cu ta biaha bao di condicionnan peligroso. E unidadnan maritimo di Wardacosta ta ser confronta regularmente cu barconan cu ta yen di hende y no por nabega. Na 2026, e organisacion lo sigui balansa aplicacion di ley estricto cu su obligacionnan humanitario, garantisando cu rescatenan riba lama ta ser realisa rapidamente y profesionalmente mientras cu rednan criminal ta ser desmantela.

Pa cumpli cu e retonan aki, Wardacosta ta inverti hopi den operacionnan impulsa pa inteligencia. E plan di 2026 ta enfatisa e desaroyo mas aleu di Intelligence Gestuurd Politieoptreden (IGP), un modelo den cual operacionnan ta ser guia pa informacion, analisis y bista predictivo den tempo real. Pa Aruba, esaki ta nifica cu patruya y intercepcion mas y mas lo ta basa riba datonan di radar, vigilancia aereo, inteligencia comunitario, y compartimento di informacion internacional en bes di presencia aleatorio so.

Un activo clave pa Aruba al respecto ta e sistema di deteccion di radar. E red di radarnan riba costa ta provee monitoreo continuo di trafico maritimo y ta permiti pa identifica barconan sospechoso trempan. Segun e plan di aña, e sistemanan aki ta esencial pa mantene consciencia situacional rond di Aruba y haci posible e despliegue rapido di barconan di intercepcion ora ta necesario. Wardacosta lo analisa tambe maneranan pa sigui optimalisa e capacidadnan di observacion rond di e isla a base di evaluacionnan anterior.

Capacidad operacional rond di Aruba lo sigui depende riba un mix di barco, avion, y unidadnan riba tera. Botonan interceptor, botonan capaz di misionnan mas largo riba lama, y barconan di patruya di Husticia ta ser desplega rutinariamente den awanan di Aruba. Na 2026, tur e barconan di Justice-20 den henter Wardacosta lo ser reemplasa cu botonan di patruya chikito nobo, mehora e confiabilidad y e preparacion operacional pa patruyanan cerca di costa, incluyendo esnan rond di Aruba. Sosten aereo di e avion di patruya maritimo Dash-8 y e helicopter AW-139, operando primordialmente for di Corsou, lo keda crucial pa vigilancia, interupcion, y misionnan di buskeda y rescate cu ta afecta Aruba.

Operacionnan di buskeda y rescate ta keda un responsabilidad nucleo di Guarda nos Costa y un servicio critico pa Aruba. E ambiente maritimo druk di e isla, incluyendo barco comercial, piscamento y boto recreativo, ta nifica cu yamadanan di sociedad ta un suceso regular. Wardacosta ta coordina tur operacion di rescate maritimo dentro di su region designa, cu ta abarca mas o menos 300 mil kilometer cuadra di lama. Na 2026, Aruba lo sigui beneficia di e capacidad di coordinacion 24/7 aki, sosteni pa avion, barco, y cooperacion cu organisacionnan di rescate boluntario unda ta aplicable.

Riesgonan relaciona cu clima tambe ta formando parti di e planificacion di seguridad maritimo. Mientras cu Aruba ta keda pafo di e faha di horcan principal, eventonan di tempo extremo y condicionnan di lama cambiante liga na cambio di clima ta afecta henter e pilon di Caribe. E plan anual di Wardacosta ta enfatisa e necesidad pa preparacion, tanto pa loke ta trata contesta na calamidad como monitoreo ambiental. Vuelonan di vigilancia y patruyanan cerca di Aruba tambe ta hunga un rol den detecta derame di zeta y otro formanan di contaminacion marino, yudando pa proteha e ecosistema marino fragil di e isla y economia dependiente di turismo.

Un otro enfoke grandi di e strategia di 2026 ta desaroyo di personal. Despues di varios aña di crecemento organisatorio, Wardacosta ta cambia su atencion pa calidad, training y retencion. Aruba ta aporta personal na Guarda Nos Costa y ta beneficia directamente di e presencia di profesionalnan maritimo bon prepara. Na 2026, reclutanan nobo lo sigui drenta a traves di e programa di training di Miembronan di Tripulacion di Wardacosta Junior, mientras cu personal experiencia lo tin oportunidadnan pa specialisa. E inversion aki den hende ta destina pa sigura cu e operacionnan rond di Aruba ta keda profesional, legal, y efectivo.

Integridad y transparencia ta ricibi atencion particular den e plan anual. Mirando e presionnan asocia cu combatimento di criminalidad organisa, Wardacosta ta reconoce e riesgonan di corupcion y influencia indebido. Aruba ya caba tin cuadronan institucional manera Bureau Integriteit, y Wardacosta lo sigui traha estrechamente cu instancianan di integridad local na 2026. Sesionnan di conscientisacion, codigonan di conducta estricto, y cooperacion cu autoridadnan hudicial ta destina pa salvaguardia e confiansa publico den ehecucion di ley maritimo.

Cooperacion internacional ta un otro pilar di seguridad maritimo di Aruba. E operacionnan di Wardacosta rond di e isla ta estrechamente liga na asociacionnan cu Merca, Colombia, Francia y organisacionnan regional. Intercambio di informacion cu instancianan manera Coast Guard Mericano y e Joint Interagency Task Force South ta keda esencial pa operacionnan contra droga. E asociacionnan aki ta mehora e seguridad di Aruba door di extende e alcance di esfuersonan di aplicacion hopi mas leu cu su awanan inmediato.

Aña 2026 tambe lo ta simbolico pa Wardacosta, marcando su di 30 aniversario. E organisacion tin planea pa subraya su logronan a traves di tur cuater pais di Reino, incluyendo Aruba.Alcanse publico, participacion cu medionan di comunicacion, y campañanan di seguridad manera "Safety at Sea" lo continua, cu e meta pa conscientisa piscador, doñonan di boto, y usuarionan recreativo di lama rond di Aruba.

E plan di Wardacosta pa 2026 ta pinta un imagen di vigilancia y modernisacion sosteni, cu Aruba firmemente posiciona den e curason di esfuersonan di seguridad maritimo den parti zuid di Caribe. Enfrenta cu instabilidad geopolitico, crimen organisa y riesgonan ambiental, e awanan rond di e isla lo keda bao di vigilancia estrecho. Pa medio di operacionnan dirigi pa inteligencia, ekipo actualisa, y partnershipnan fuerte, Wardacosta tin como meta pa garantisa cu e lamanan di Aruba ta keda mas sigur y nabegable

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.



Editorial

Inflacion a golpea…
Clase medio, tambe…

E analisis di Banco Central encuanto efecto di inflacion riba clase medio den ultimo decada ta mustra riba e situacion empeorante di e categoria di ciudadano aki. Cu esey e berdad di e gruponan di menor ingreso no a desaparece, solamente cu den e contexto aki a enfoca riba otro grupo. Nos por conclui anto cu un titulo mas adecua lo ta cu "Clase medio tambe a sufri di inflacion". Pero si concentra riba kico a hiba clase medio na sufri un atraso considerable den e periodo di estudio, ta notable cu no solamente inflacion a afecta posicion financiero di e capa social aki; tin otro factor local cu a hunga un papel importante.

Pa esey nos ta bolbe na e inicio di decada di 2010. Den e negociacion di Dialogo Social encuanto posible solucion a mas largo plazo pa e fondonan di pension y gasto medico a bin na claridad cu crea mas espacio pa e ciudadano di menos recurso lo a trece consecuencia financiero pa e ciudadano di mas ingreso, e asina yama 'schoudernan mas hancho' cu efectivamente a haya e peso ey pa carga. E aumento di e limite di entrada pa e primanan tabata drastico, y a bay te na Afl. 85.000 pa aña, cu anteriormente tabata Afl. 56.000. Ademas a introduci un aumento di e prima di AOV mes tambe. E tempo ey e pensamento tabata cu no tabatin otro alternativa y no a surgi otro tampoco. Emedidanan tuma e tempo ey a percura pa dos solucion importante: e viabilidad – por lo pronto – di e fondo di AZV, y di viabilidad pa 10 aña di e fondo di pension AOV, a traves di aumento gradual di edad di pension te na 65 aña. Importante pa recorda cu e 10 añanan di vigencia di e medida di pension a termina y por ripara, a base di e cifranan di SVB, cu actualmente nos tin un aumento di e cantidad di persona cu AOV di alrededor di 1.000 pa aña. Tin un aspecto importante pa añadi aki: e hecho cu e primanan ta cay pa un bon parti pa e dunadornan di trabao no ta salba nos di e efectonan, ya cu e gasto di prima ta lanta cabez den e 'costs of doing business' cu cada empresa lo mester inclui den nan prijs y por lo tanto ta contribui na e inflacion genera localmente. E efecto ey ta aparece den e prijs di producto y servicio y ta afecta tur consumidor, di tur nivel di entrada. Esaki ta banda di e aumento di prijs bao influencia di inflacion importa, a base di fluctuacion di prijs riba, principalmente, mercado Mericano.

Transporte

E estudio di Banco Central a toca un asunto importante den inflacion cu specificamente a afecta clase medio: transporte. Esaki sin duda ta e caso y ta conta pa tur elemento di e categoria aki. Prijs di e vehiculo mes, cu por cierto a aumenta globalmente bastante den ultimo añanan, pero cu esey tambe prijs di seguro, a base di prijs di compra mas halto y tambe anto costo di reparacion den caso necesario. Prijs mas halto di pieza naturalmente ta afecta tur doño di auto, no mester lubida esey. Ademas, prijs di fia placa tambe a tuma su curso y financia un auto nobo tin e consecuencia di e obligacion di un seguro all-risk pa e promer añanan. Contal cu financia un auto ta afecta un budget familiar di sobremanera. Sin embargo, e realidad ta cu obtene un vehiculo semper ta brinda e posibilidad di cumpra un auto mas modera, loke ta baha prijs, prima di seguro y gasto di reparacion. Si nos no ta equiboca por a nota un cambio tambe den direccion di compra di auto mas barata. Claro cu esey no ta conta pa esnan cu si tin e forma pa financia un auto di berdadero luho, pero con grandi e mercado ey ta?

Otro categoria cu a afecta clase medio ta prijs di vivienda, tanto pa compra o pa construccion propio. Aki tin varios elemento atrobe, manera prijs di material di construccion, pero tambe prijs di tereno, sea di propiedad o di (re)benta di erfpacht. Riba tur esaki a bin e competencia di doño den exterior cu ta explota nan propiedad como Airbnb, loke tambe ta afecta mercado directamente. Tambe ta di supone cu e prijs aumenta di propiedad inmobiliario ta refleha den e aumento di prestamo hipotecario. Por mira cu e suma total di hipoteca den ultimo 10 aña a keda aumenta gradualmente y parti di esaki lo ta consecuencia di prijs di construccion y prijs di tereno. Na e momento aki nos no tin dato cu por mustra un separacion di e elementonan contribuyente na aumento di prijs di vivienda. No por falta e observacion cu prijs di construccion no a afecta solamente e ciudadano cu tabata den condicion di cumpra o construi un cas; el a afecta tambe e ciudadano cu no por yega na un cas y ta depende di huur. Por nota un ascenso imparable den prijs di apartamento tambe, es decir cu den e categoria di vivienda, cumpra o traha o huur, tur a haya golpi.Pa bolbe na e tema di transporte, ta importante enfatiza cu transporte individual ta expresion di un escogencia politico, unda pa decadas gobierno(nan) ta scoge pa ignora e necesidad di transporte publico pagable. Si awor nos no mester mas di luz di trafico, pasobra e rotondenan di mes ta para trafico, anto nos mester sigui den direccion di 140.000 habitante, cu 120.000 vehiculo individual aki 10 aña?

Introduccion di salario minimo pa ora pa 1 di januari 2026



Minister di Labor mr. Wendrick Cicilia (AVP) dia 1 di september 2025 tabata den parlamento pa trata e concepto di ley pa cambia e manera cu ta calcula salario minimo. A aproba e ley aki unanimamente den Parlamento di Aruba. Minister di Labor a determina pa e cambio aki ta na vigor desde 1 di januari 2026.

Cu e cambio aki, e empleadonan cu ta traha 40, 42, 44 of 45 ora pa siman lo bay conoce un aumento den nan salario pa motibo cu e manera pa calcula lo ta basa riba un salario minimo di AWG 11.58 pa cada ora cu un empleado traha.

E formula nobo di calcula salario minimo pa luna lo ta di e siguente manera: ora di trabou pa siman x 11.58 x 4,333. Esaki ta conduci na un salario minimo mas husto y ta elimina e discrepancia cu pa hopi aña tabatin den e calculo di salario minimo.

Minister Wendrick Cicilia tambe a referi na diferente material cu a prepara pa conscientisa pero tambe prepara nos comunidad pa e cambio aki. Riba e website di Departamento di Labor, https://daoaruba.com/index.php/sueldo/ tin un calculator y tambe diferente material den diferente idioma (https://daoaruba.com/index.php/minimumuurloon/) pa informa e dunadonan di trabou y e empleadonan informacion corecto con pa calcula salario minimo.

Ademas Minister Wendrick Cicilia ta referi tambe na un nota di cambio cu ta garantisa cu "Niet Inwonende Dienstbode" tambe ta cay bou di e ley di salario minimo pa ora. Esaki ta nifica cu e empleado domestico cu no ta biba na e cas tambe tin derecho riba e salario minimo pa ora pa cada ora cu traha y e mesun metodo di calculacion ariba menciona ta aplicabel p'e.

"Nos a tuma un stap importante den direccion di igualdad den nos mercado laboral. Cada ora di trabou honesto merece su balor y proteccion, e reforma aki ta percura pa e principio ey finalmente ta refleha den nos leynan. Door di standarisa e calculacion di e salario minimo pa ora, nos ta dunando claridad na e dunadonan di trabou, creando stabilidad pa e trahadonan y un fundeshi di husticia cu ta fortalece henter nos economia", tabata expresion di Minister Wendrick Cicilia.

Fraccion MEP:

Na Hulanda, Corsou y St. Maarten a cuestiona minister Geoffrey Wever tocante rijkswet

Minister Geoffrey Wever (Futuro) tabata na Hulanda e siman aki pa participa na un congreso relaciona cu 70 aña di Statuut di Reino. Presente tabata tambe representantenan di gobierno y parlamento di Aruba, Corsou y Sint Maarten.

Su presentacion tabata tocante e relacion cu CAft, cu segun Wever ta un hopi bon relacion.

Na final di su presentacion el a informa cu gobierno di Aruba ta trahando riba un rijkswet cu mester duna Aruba mas flexibilidad. Esey tabata e momento cu e sala a practicamente rementa y di tur skina a cuminsa cuestiona minister Geoffrey Wever si e ta realisa kico e ta haciendo. Con bo kier mas flexibilidad y bo ta opta pa un ley di reino, cu ta e instrumento di ley mas inflexible den Reino!



STATEN VAN ARUBA

OPENBARE VERGADERING OP 16 DECEMBER 2025 OM
09:00 UUR V.M. IN DE VERGADERZAAL VAN DE STATEN VAN ARUBA

TE BEHANDELEN ONDERWERP

Agenda:

1. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsbegroting 2025

De Plv. Griffier,

mw. J.S. Briceño, MSc.

Parlamentario Edgard Vrolijk (MEP) tambe a haci pregunta, na momento cu e minister a bisa cu por sali di e rijkswet despues di 7 aña, siendo aki na Aruba a bisa cu por ta 3 aña. Eynan parlamentario Vrolijk a pidi e pa splica articulo 42 di e ley di reino cu ta stipula cu mester cumpli cu 20 condicion prome cu por sali.

Minister y Parlamentarionan di Corsou tambe tabata hopi skerpi den nan preguntanan na minister Geoffrey Wever, varios pregunta e no por a contesta, segun un comunicado di MEP. Minister Geoffrey Wever tabata hopi nervioso y a haci un hopi mal papel na Hulanda. El a bandona e congreso mesora tambe y no a bolbe mas. Ta di spera cu e experiencia aki por cuminsa habri wowo di esnan cu ainda ta bringa pa e ley di reino, pa realisa cu nos mester keda mas leu posibel di e ley aki.

Nota di redaccion: E articulo aki ta opinion di e autor y no ta representa opinion di Bon Dia Aruba.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante nos herencia Ingles: wayabrosh y trot...

Pa e edicion aki di nos articulo semanal tocante nos Papiamento nos a haya inspiracion particular di un serie di video cortico riba internet tocante San Nicolas, lugar di nacemento di hopi di nos ciudadanonan. E serie ta mustra hopi imagen di pasado industrial di e ciudad, cu tambe a haci un contribucion considerable na nos idioma. Hopi di e palabranan aki a bin di e Ingles tecnico cu a bira algo comun te awe, tanto pa e influencia di e industria di petroleo, como tambe como idioma materno di hopi di e migrantenan cu a bira parti di nos comunidad.

Palabra cu a bira parti di nos vocabulario for di Ingles ta por ehemplo: 'dòs' (cu acento pa distingui di 'dos'). E origen ta e verbo 'to dodge' (evadi); den un frase: "El a purba gara mi pero mi a dos e." Otro ta 'debor' cu ta bin di 'the bore'. Den un frase: "Mi a lag'e papia numa, pero e ta duna hende debor." Un caso particular ta e 'waya' cu ta bin di 'wire' cu nos ta topa tambe den 'wayabrosh' (o 'wayabroshi') cu ta bin di 'wire brush'. Por cierto cu e uso di e 'wire' a penetra tambe na Venezuela, cu a conoce e influencia den e mesun industria petrolero, basa riba tecnologia Mericano. Na Venezuela y otro teritorio di habla hispana nos ta topa cu e 'guaya' pa indica e cable pa entre otro clutch y throttle, cu segun nos Vocabulario oficial ta: 'clutch' y 'trot'. Nos ta topa cu mas palabra di origen Ingles na Venezuela, por ehemplo e 'guachiman' cu naturalmente ta bin di 'watchman'. Otro cu nos a haya ta 'teipe' cu ta e 'tape' Ingles cu cerca nos a keda 'tape' pa evita confusion si nos bay skirbie di otro manera. Sin embargo, ta remarcable cu cierto palabra tecnico si ta aparece den nan forma original den e Vocabulario, manera den e caso di 'brake', 'clutch' y 'hood', pero 'trot' a conquista un posicion 'crioyo' pasobra ta pronuncia esaki di totalmente otro manera cu e palabra original. Esaki no tin nada straño cune; e ta algo tipico di un idioma crioyo unda hende hopi biaha ta adopta palabra pero den forma simplifica. Pero nos no a caba ainda di trata e palabra 'waya'. E uso mas antiguo ta e 'waya' (verbo) cu ta bin di Hulandes: 'waaien' y cu probablemente ta pertenece na nos Papiamento pa varios siglo caba, aunke nos no a topa ainda cu texto antiguo cu por comproba esey. Nos ta us'e den por ehemplo 'waya candela'. Di otro banda, e 'wayabero' (wayabera) no tin ningun relacion cu e 'waya' Ingles ni Hulandes. Ta straño cu e Vocabulario oficial ta menciona solamente e 'wayabero' o 'wayabera' mientras cu pa hopi hende cu tin Papiamento como idioma materno 'guayabera' lo ta e forma normal di skirbi esaki, pasobra nan conoce e origen Hispano di e palabra. Pa keda den e 'onda' di e 'waya'; un palabra manera 'wayacá' ta bin di e mata cu na Spaño yama 'guayacán'. Nos tin tambe 'wayanga' cu segun nos ta un invento netamente di nos propio idioma, pero posiblemente ta bin di e 'waya' antiguo Hulandes. E ta referi na algo cu no ta mucho stabil, por ehemplo un construccion no mucho fuerte cu ta keda move (wayanga) cu e peligro di cay.

Por ultimo, atencion pa palabra cu tabata existi caba, pero cu a haya otro contenido recientemente. Un ehemplo ta e 'adres' (domicilio) y 'adresa' (pone/duna un adres) cu a haya un bida nobo via idioma Ingles. Regularmente nos por topa cu un persona cu ta relata cu el a 'adresa' e asunto. Esaki ta bin di Ingles: 'to address an issue'. E concepto conoci caba ta 'atende un asunto'. Por mira e fenomeno aki di dos banda. Por bisa cu e 'renobacion' aki di nos idioma ta bon pasobra e ta enriquece nos vocabulario. Di otro banda por bisa cu hopi biaha e ta un invento pa via di desconocimento di e propio idioma di e persona ey. Nos ta mantene un posicion neutral y ta laga pueblo dicidi.

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 450.000,-
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
HUNGA AWO

Analisis nobo di WHO ta reafirma cu no tin conexion entre vacuna y autismo

(WHO)—Un analisis nobo for di un comite di experto global di e Organisacion Mundial di Salud (WHO) a descubri cu, basa riba evidencia disponible, no tin un conexion causal entre vacuna y autismo. E conclusion ta reafirma WHO su posicion cu vacunacion den mucha no ta causa autismo.

E Comite Global di Evaluacion riba Seguridad di Vacuna (GACVS), estableci na 1999, ta trece expertonan internacional hunto pa duna conseho cientifico cu ta independiente y autoritativo pa WHO riba prioridadnan global relaciona cu seguridad di vacuna.



E analisis mas recien, cual e comite a discuti dia 27 di november 2025, a enfoca prome riba su relacion entre vacunanan cu ta contene thiomersal y ASD (autismo), y e asociacion entre vacuna en general cu ASD. Evidencia basa riba 31 estudio anterior, publica entre januari 2010 y augustus 2025, incluyendo dato for di varios pais, ta sostene fuertemente e perfil di seguridad positivo di vacunanan usa durante infancia y embaraso, y ta confirma e ausencia di un conexion causal cu ASD.

E comite tambe a evalua e posible riesgo pa salud asocia cu vacuna cu hulpstoffen di aluminium, referiendo na estudionan haci for di 1999 pa maart 2023. Ademas, el a reevalua un estudio grandi reciente cu ta analisa data nacional di muchanan naci na Dinamarca entre 1997 y 2018. Pa resumi, e evidencia di alto calidad ta mustra cu no tin asociacion cu e rastronan di aluminium usa den algun vacuna y ASD, sosteni pa uso continuo di vacuna cu hulpstoffen di aluminium.

Despues di su reevaluacion, GACVS ta reafirma su conclusion anterior di 2002, 2004 y 2012: vacunanan, incluyendo esnan cu thiomersal y/of aluminium, no ta causa autismo.

WHO ta conseha tur autoridad nacional pa depende riba hallazgonan cientifico mas reciente y sigura cu politicanan di vacuna ta basa riba e evidencia disponible mas fuerte. E esfuerso global di inmunisacion den mucha ta representa un di e logronan mas grandi den mehora calidad di bida, duracion di bida y prosperidad di sociedadnan. Durante e ultimo 50 aña, inmunisacion den mucha a salba al menos 154 miyon bida globalmente.

Servicio di salud Britanico afecta pa brote di 'super gripe'



(AFP)—Reino Uni ta enfrentando un "ola di super gripe sin precedente," segun un oficial di salud a adverti diabierna mientras e minister di Salud a urgi dokternan pa cancela un welga di cinco dia prome cu Pasco.

Wes Streeting a bisa cu e Servicio Nacional di Salud (National Health Service of NHS) tabata den un "situacion increiblemente vulnerable" mientras casonan di gripe ta aumenta, y tabata enfrentando un "reto cu nos no a mira desde e pandemia."

Cifranan di NHS publica diahuebs a mustra un nivel record di casonan di gripe pa e temporada. E cantidad di caso a bula cu 55% den un siman pa un averahe di 2.660 pashent den hospital tur dia siman pasa. "Cu record demanda...y un welga di dokter binidero, e ola aki di super gripe ta lagando NHS enfrenta un scenario di pio caso pa prome biaha e aña aki," segun Director Medico Nacional pa NHS, Meghana Pandit.

Streeting a bisa cu cifranan por triplica prome cu e peak y a bisa cu e situacion den hospital tabata "inaceptable" caba. "P'esey mi ta apelando directamente na dokternan di residente pa acepta e oferta di gobierno," el a skirbi den corant The Times.

E funcionamento di NHS ta un asunto politico grandi na Gran Britania, unda e gobierno di prome minister Keir Starmer ta bao presion pa reduci tempo di espera. E welga planea pa otro siman diaranson lo ta e di 14 desde maart 2023 si e bay door.

Intento pa reduci lista di espera di pashent a ser afecta parcialmente pa e accion industrial continuo pa ambos dokternan residente y consultornan. E dokternan residente—esnan bao nivel di consulta—ta den pleito cu gobierno tocante pago y un deficit di oportunidad pa entrenamento.

Streeting a acorda na e exigencia di e sindicato di dokter cu dokternan entrena na Reino Uni ta haya prioridad pa entrenamento riba candidatonan di afo. E cantidad di sitio pa entrenamento tambe lo aumenta.

Pero e ta insisti cu gobierno "no por y lo no move pa loke ta pago, specialmente no despues di un aumento di pago cu 28,9% durante e ultimo tres aña y e pago mas halto den henter e sector publico den e ultimo dos."

E Asociacion Medico di Britania, cual ta representa dokternan residente, ta exigiendo 26% extra cu e ta bisa ta necesario pa logra restauracion despues di varios aña di acuerdonan di pago bao inflacion.

E ta planea pa pone e acuerdo nobo di gobierno pa miembronan den un encuesta online, cual lo cera dialuna.

BONDIA ARUBA
ESAKI POR WARDA
NO STUUR CU CEL DEN BO MAN

BONDIA ARUBA

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website
www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com



Homber deteni den investigacion andando tocante violencia domestico y menasa



(CuraçaoChronicle) - Polis a detene un homber di 55 aña en conexion cu un investigacion tocante violencia domestico, agresion y menasa relaciona cu un incidente cu a tuma luga den september di e aña aki.

E sospechoso a keda deteni diahuebs como parti di e caso andando. Despues di su detencion, el a ser hiba dilanti un oficial di examinacion y desde e tempo aki ta den detencion prome cu su huicio, cu resultado di e investigacion pendiente.

Polis a enfatisa cu e investigacion te ainda ta na caminda y cu no lo publica ningun detaye adicional na e etapa aki. Autoridadnan ta sigui urgi victima y testigo di violencia domestico pa reprota incidente pa asina por tuma e accion adecua.

Pisas furioso cu falta di informacion tocante Machado su ruta di escape via Corsou

(CuraçaoChronicle) - Prome minister Gilmar 'Pik' Pisas a expresa frustracion profundo y rabia tocante e confusion andando rond di e posible transito di lider di oposicion Venezolano y ganador di Nobel Peace Prize Maria Corina Machado via Corsou durante su escape secreto for di Venezuela.



Segun Pisas, gobierno ta abruma cu pregunta di publico y media desde cu e reportahenan internacional a sali indicando cu Machado a sali for di Venezuela via boto y a bay Corsou prome cu el a sigui pa Oslo, Noruega.

E prome minister a bisa cu inmediatamente el a pidi clarificacion for di consulado di Merca na Willemstad.

Sinembargo, na luga di contesta, Pisas a ricibi loke e ta yama un contesta inaceptable.

"Ora mi a puntra e Consulado Mericano kico mi mester compronde y kico mi mester bisa hende - paso mi ta hayando mas di 1 miyon pregunta - e unico contesta tabata: 'Laga nan contacta e Consulado.' Esey ta simplemente inaceptable," Pisas bisa reporteronan.

E prome minister a enfatisa cu si a usa Corsou como punto di transito of "trampolin" den un operacion di alto riesgo politico pa extrae Machado for di Venezuela, e gobierno di Corsou tabatin tur derecho di ser informa di adelanta.

Esaki ta e di dos biaha den 2 dia cu Pisas a publicamente trece dilanti preocupacionnan.

Durante un debate parlamentario diahuebs, prome minister a revela cu;

E no tabata informa oficialmente di parti di Merca.

Ministernan Hulandes di Exterior y Defensa - David van Weel y Ruben Brekelmans - tambe a bisa cu nan no tabata informa di Machado su ruta via Corsou.

Informacion despues di e hecho no a bini for di Washington ni Den Haag.

Pisas a enfatisa cu Corsou ta geograficamente cerca di Venezuela y parti di Reino Hulandes, cual ta un aliado di Merca. Esaki ta haci e isla particularmente sensitivo na conflicto geografico.

"Cu tur loke ta pasando den e region - e atakenan riba boto di droga Venezolano, e confiscacion di tanker, e tension den aumento - ta extremadamente importante pa Corsou no keda sin informacion," el a bisa.

E prome minister tambe a duna instruccion na su ekipo pa busca clarificacion oficial for di ambos Merca y Hulanda.

El a bisa cu e situacion ta serio y ta rekeri transparencia completo, specialmente mirando e tensionnan halto entre Venezuela y Merca y e posible impacto pa e islanan ABC.

E controversia mas recien aki ta bini despues di un siman di desaroyo cu ta keda escala: Merca su ehercito a confisca tanker di petroleo Venezolano operando bao di un bandera falso di Caribe.

Presidente Venezolano Nicolas Maduro a acusa Washington di "pirateria" y a priminti cu lo tuma retaliacion.

Machado a bolbe aparece na Oslo despues di casi 1 aña scondi, confirmando cu el a huy di Venezuela secretamente.

Sea cu Corsou tabata activamente involucra, usa di manera pasivo of completamente pasa ta keda sin aclaria.

Pa awo, prome minister Pisas ta insisti cu esaki no por sucede atrobe, bisando "nos merece contesta. Nos hende merece contesta."

Hulanda mester prepara pa clima mucho mas extremo, segun instituto meteorologico Hulandes

(NLTimes) - KNMI ta adverti den un rapport nobo cu Hulanda mester ta prepara pa clima extremo mucho mas severo cu el a yega di mira prome. Expertonan ta traha un schema di scenarionan cu ta varia di olanan di calor intenso te na candela di mondi y resto di horcan cu ta pasa rond di e pais. Door di mapa e riesgonan aki, nan tin como meta pa yuda gobierno tuma accion na tempo pa haci e pais mas resiliente.

"Hopi biaha cambio di clima ta ser describi como un cambio den e promedio, pero ta e extremonan tin e impacto mas grandi," e instituto ta splica. Director Maarten van Aalst ta agrega cu su "peor pesadiya" ta di ta responsabel pa desasternan relaciona cu clima pa cual Hulanda no ta adecuadamente prepara.

Van Aalst ta cita e miles di morto durante ola di calor Europeo di 2003 y e centenares di victimanan di e inundacionnan di Ahr Valley di 2021 na Alemania. Zuid-Limburg tambe a enfrenta daño pisa den e desaster ey, aunke e tabata limita na perdida di propiedad.

Den e prefacio di An Extreme Report, e ta adverti cu eventonan extremo asina ta intensificando rapidamente, exponiendo con imprepara Europa y Hulanda ta ainda. Un scenario den e rapport ta analisa con Amsterdam lo a trata cu un ola di calor intenso, cu temperaturanan ta subi riba 35 grado Celsius pa varios dia consecutivo.



E analisis ta usa e ola di calor di 2018 como su base, un periodo cu ya caba a revela con vulnerable Hulanda por ta. Di acuerdo cu KNMI, liñanan di trein a dobla, brugnan a pega, rednan di metro no a funciona bon, y superficie di caminda a deteriora. Calidad di awa a baha drasticamente, loke a conduci na advertencia di landamento pa motibo di alga blauw-berde, net ora cu hende tabatin mas mester di alivio di e calor. Hasta e sistema di awa di bebe a cuminsa faya bou di e condicionnan.

Un ola di calor mas largo y intenso lo amplifica e impactonan drasticamente. Investigadornan ta adverti cu ora dianan cayente ta sigui pa anochinan cayente, edificionan no ta fresco mas, temperaturanan paden ta keda eleva, y curpa di hende no por recupera, aumentando e probabilidad di malesanan relaciona cu calor, admision na hospital y morto.

E demanda di coriente, specialmente di airco lo subi, poniendo presion adicional riba e red di coriente y aumentando e riesgo di fayonan di friamento den supermercadonan, sistemanan di transito y facilidadnan di cuido di salud. Servicio di emergencia por tin dificultad pa sigui.

E scenarionan aki tin como meta yuda autoridadnan prepara: nan por usa nan pa diseña plannan di emergencia y haci testnan di stress.

E mensahe central ta cu adaptacion na tempo y bon plania ta ofrece e beneficionan mas grandi pa salud y seguridad publico.

EU ta aproba tarifa di importacion pa paketenan pa paisnan fuera di EU; Hulanda por agrega costo adicional

(NLTimes) - Cumpra paketenan di paisnan fuera di EU lo bira mas caro. Consumidornan lo mester paga un tarifa di importacion di 3 euro riba tur pakete, incluyendo esnan di tiendanan online Chines. Ministernan di Finanzas di EU a aproba e medida diabierna. Actualmente, invoerrechten ta conta solamente pa paketenan na balor di 150 euro of mas.

Estadonan miembro di EU tin como meta pa reduci e fluho masivo di paketenan, particularmente for di China, cu ta drenta EU.

Banda di e tarifa di importacion, Hulanda tin plania pa introduci un tarifa di maneho di 2 euro pa cada producto mas pronto posibel. Esaki ta nifica cu un pakete cu ta contene un solo articulo lo bira 5 euro mas caro, mientras cu un pakete cu tres diferente articulo lo agrega 15 euro na e costo.

E tarifa ta poni pa drenta na vigor den henter EU na november otro aña, pero Hulanda tin como meta pa implementa esaki desde 1 di januari. Ainda mester di aprobacion di Conseho di Minister, pues no ta cla si por cumpli cu e liña di tempo aki. Heijnen tambe tin plania pa lansa e medida den coordinacion cu varios otro pais.

Secretario di Estado Eugène Heijnen, responsabel pa Asuntonan Fiscal y Aduana, a yama e decision bon bini. "Mirando e volumen masivo di paketenan cu ta drenta Europa, nos ta mira esaki como un medida hopi efectivo."

Heijnen a aclaria na Bruselas cu e tarifa di 3 euro ta conta pa cada producto individual cuminsando na juli. Pues, pa un pedido cu ta contene tres producto consumidornan lo paga 9 euro adicional riba e prijsnan di e producto.

Comision Europeo originalmente tabatin intencion di implementa e medida na 2028, pero algun estado miembro a pusha pa un inicio mas trempan.

LUNA DI LOCURA!
CUMPRA 2 LOTTO 5
Y HAYA 1 LOTTO 5 LOCO GRATIS!
CON PA HUNGA?
CU CADA COMPRA DI 2 LOTTO 5 RIBA E MESUN TICKET TA RICIBI 1 LOTTO 5 ADICIONAL LOCO COMPLETAMENTE GRATIS ARIBA E MESUN TICKET!
MAS BO CUMPRA, MAS TICKET LOCO GRATIS BO LO RICIBI!
PROMOCION TA VALIDO TE CU 31 DI DECEMBER
LOTTO Cambiando bida...
Pa mas informacion yama 525-7555 of bishita nos website lottoaruba.com
www.lottoaruba.com

BONDIA ARUBA

Brasil: Iskierda ta convoca protesta contra intento pa reduci condena di Bolsonaro

(AFP) – Iskierdistanan Brasileño, incluyendo cantante iconico Caetano Veloso, a convoca protestanan nacional diadomingo awo contra esfuersonan di Congreso pa reduci e termino di prison di ex-presidente Jair Bolsonaro, kende a keda condena pa motibo di un intento fracasa di golpi di estado.

Mayoria conservador den Congreso di e pais riba diaranson a aproba un proyecto di ley cu lo por reduci e sentencia di 27 aña di prison di Bolsonaro si e bira ley.

E yamado pa protesta diadomingo na ciudadnan rond di e pais a plama riba rednan social, cu e hashtag “no amnistia” y “Congreso, e enemigo di pueblo.”
“Ban debolbe Congreso na e pueblo,” tabata bisa un post



comparti pa Veloso, 83, convocando un di dos ronda di un “protesta musical” cu el a lidera na september na beach Copacabana den Rio de Janeiro hunto cu e nombernan mas grandi den musica Brasilero.
Sostenedornan di Bolsonaro den Congreso pa lunas a evalua diferente opcion pa alivia su castigo, incluyendo un posible amnistia cu a fracasa despues di e protesta na september.

E ley di reduccion di sentencia a bolbe bin dilanti e siman aki, algun dia despues cu Bolsonaro a nombra su yiu, senador Flavio Bolsonaro, como su sucesor prome cu eleccion presidencial di 2026.

Flavio a bisa diadomingo ultimo cu e lo ta dispuesto pa retira su candidatura a cambio di amnistia pa su tata, puntando riba desacuerdo entre e movemento conservador poderoso di Brasil na caminda pa eleccion otro aña.

Un protesta convoca despues di ceramento di Bolsonaro na Brasilia a reuni apenas algun decena di persona.
A cera Bolsonaro den prison na november despues di su condena pa un plan pa stop presidente Luiz Inacio Lula da Silva di asumi su cargo despues di eleccion na 2022.
E plan supuestamente tabata inclui asesinato di Lula, su vice-presidente Geraldo Alckmin y hues di Corte Supremo, Alexandre de Moraes.

Fiscalnan a bisa cu e plan a fracasa solamente pa motibo di falta di sosten di alto mando militar.
“Reduci e sentencia pa asesinonan ta inaceptable,” Edinho Silva, presidente di Partido di Trahador di Lula, a bisa den un video riba Instagram.
“Nan a aproba e reduccion di sentencia pa esnan cu a planea y purba di ehecuta un golpi di estado contra democracia,” el a bisa. “Ban subi caya... pa protege loke ta esencial pa democracia.”

E ley ainda mester pasa door di Senado, y mientras cu Lula lo por veto, por revoca esaki ora e haci su paso final door di e Camara di Diputado.

Manifestacionnan tabata convoca pa Rio de Janeiro, Sao Paulo, Brasilia y alrededor di otro 10 ciudad.

Organisacion di Estadonan Americano ta tene reunion extraordinario tocante Honduras

(AFP) – Miembronan di Organisacion di Estadonan Americano ta bay tene un reunion otro siman pa discuti e situacion na Honduras, unda ainda ta contando voto casi dos siman despues di eleccion presidencial, segun ministerio di Exterior Dominicano a bisa diahuebs.

E reunion di e conseho permanente di OEA, riba solicitud di su 11 estado miembro, ta bay tuma lugar na sede di e cuerpo na Washington, un declaracion di e ministerio a bisa.

E ta bay conta cu presencia di representantenan di Antigua y Barbuda, Argentina, Bolivia, Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Guyana, Panama, Paraguay, Peru y Republica Dominicana.

Diplomatico Paraguayo, Eladio Loizaga, kende a lidera e mision observador di OEA na e eleccion Hondureño dia 30 di november, ta spera di duna informacion durante e reunion.

Comerciante Hondureño, Nasry Asfura, cu sosten di presidente Mericano, Donald Trump, a gana un bentaha minusculo den conteo di voto contra personalidad di television, Salvador Nasralla.



Fayonan sucesivo di computer cu a atrasa e conteo a duna impulso na sospecha di fraude, mientras Conseho Nacional Electoral tin legalmente un luna pa completa e conteo.

Un revision di aparente “inconsistencia” den alrededor di 2.700 acta di conteo tabata programa pa cuminsa diahuebs na e centro di conteo na Tegucigalpa, cu ta bao guardia di polis y ehercito desde cu manifestantenan a cuminsa reuni anteriormente e siman aki exigiendo un conteo husto.
Nasralla a acusa di fraude den e conteo, cu sosten di presidente saliente, Xiomara Castro y e candidato na di tres lugar, Rixi Moncada, kende a haci un yamado pa anula e eleccion.

Diasabra, OEA a haci un yamado pa agilisa e conteo di voto “mientras ta garantisa e medidanan di trazabilidad cu ta duna certidumbre tocante e resultado.”
Gangnan supuestamente a ‘forsa’ voto den eleccion
Un grupo prominente di derechonan humano a bisa diahuebs cu miembronan di gang Hondureño a “forsa” votadornan pa vota durante e eleccion dia 30 di november, y a alega cu tabatin siete asesinato politico durante e campaña.

Violencia di gang ta un problema mayor na Honduras, unda gruponan manera Barrio 18 y Mara Salvatrucha ta considera como organisacionnan terorista pa Merca.

ONG Cristosal a bisa cu su investigacion a revela e asesinato di seis homber kende “tabatin of a bisa di tabatin posicion na nivel municipal” y un “mucha di cinco aña” kende a muri den un atake cu arma contra un demostracion di partido Libre.

E ONG tambe a haya “cierto acto di coercion” basa riba presencia di gang cerca di centronan di votacion, director di investigacion di Cristosal, Rene Valiente a bisa AFP – pero nan no a determina ken e criminalnan tabata faborece.

Presidente actual, Xiomara Castro a bisa cu votadornan pa su partido iskierdista, Libre, “a ser menasa pa bandanan y gang den diferente region di e pais.” El a haci un yamado pa un investigacion.

Gobierno di Castro a impone un estado di emergencia na Honduras desde december 2022 pa reduci crimen – un medida critica pa defensornan di derechonan humano.

Riba potret: Soldad y riot police pafo di e facilidad di e Instituto Nacional di Training Profesional (INFOP), unda e papelanan di eleccion general Hondureño ta siendo conta na Tegucigalpa.

Trinidad y Tobago: Salario nobo pa maestro entrante januari

(TrinidadExpress) - Na januari otro aña, ta spera cu tur miembro di e Servicio di Enseñansa lo ricibi nan salario nobo, segun presidente di Asociacion di Maestronan Unifica di Trinidad y Tobago (TTUTA), Crystal Ashe. E decision aki ta sigui un reunion cu e Hefe di Personal (CPO) ayera na oficina di CPO na St Clair.



Papiando cu miembronan di medionan di comunicacion, Ashe a bisa cu nan ta spera cu un nota di Gabinete lo bay dilanti di Gabinete awe y, unabes aproba, lo habri caminda pa e aumentonan.

"Tin un nota di Gabinete ta drenta. Pues unabes cu e nota di Gabinete ey ser ricibi y e ser trata, nos lo spera di haya e salario nobo pa januari," el a bisa.

Sinembargo, el a señala cu backpay lo tuma un tiki mas tempo. "Nos ta sperando riba e fin di e prome kwartaal, manera nos lo a priminti bo," el a bisa.

Ashe a bisa cu CPO Dr. Daryl Dindial a haci varios compromiso y a describie como un individuo genuino. El a agrega cu e sindicato tin pensa di tene na e promesanan haci na TTUTA durante e reunion.

"Nos ta contento di bisa cu e tabata un reunion hopi fructifero, hopi cordial, hopi profesional y basta cos lo a sali for di dje. Un cos cu nos miembresia lo ta wardando cu pasenshi pa tende cu nos a haci algun progreso pa loke ta trata nan salarionan nobo na januari," el a bisa.

El a bisa cu TTUTA lo ta mandando corespondencia pa tur su miembronan pa garantisa cu nan ta completamente informa di e detayenan cu ta sali for di e reunion. Sinembargo, el a enfatisa cu, en general, e tabata un compromiso fructifero.

Dirigiendo su mes na oficialnan di Third Schedule, Ashe a bisa, "Nos sa cu boso tur ta hopi den sintonia y nos a ricibi compromiso di Dr. Dindial cu, si, boso cantidad di placa pa loke ta trata e adelanto, pa loke ta trata boso backpay lo ser paga na boso. Sinembargo, e no por ser paga na boso na e momento aki pa motibo di problemanan cu personal, pues e lo ser paga na comienso di otro aña januari."

Den un mensahe directo na su miembresia, el a reforsa, "Comienso di januari otro aña, tur miembro di e Servicio di Enseñansa lo ricibi nan salario nobo. Esey ta noticia prometedor. Esey ta noticia positivo. Boso TTUTA ta gradici boso, boso TTUTA ta stima boso y nos ta sigui traha y defende boso."

Rep. Dominicana: Minister di Enseñansa ta enfatisa necesidad pa fortalece uso etico y efectivo di tecnologia



(DiarioLibre) - Minister di Enseñansa, Luis Miguel De Camps, a enfatisa e importancia di fortalece habilidadnan digital den e sistema pre-universitario y guia e uso etico y efectivo di tecnologia den centronan educativo durante e di cuater sesion ordinario di 2025 di e Conseho Nacional di Enseñansa (CNE).

E sesion, presidi pa De Camps, a trata tres tema central: ehecucion di presupuesto 2025, fortificacion di habilidadnan digital den e sistema pre-universitario, y e resultadonan di "Proyecto Estrella" (Star Project), un iniciativa implementa na Centro Educacional Emilio Prud'Homme, Regional 03, Azua.

Segun un comunicado di prensa, De Camps a splica cu ta esencial pa profundisa mas den estudionan riba e habilidadnan digital ya identifica, pa asina fortalece nan pa medio di procesonan tecnico-pedagogico cu ta facilita nan integracion den e sistema educativo.

El a enfatisa cu e investigacion aki lo permiti Conseho Nacional di Enseñansa (CNE) tuma decisionnan informa tocante uso di ekipo tecnologico na scolnan, teniendo cuenta cu varios experiencia internacional, pero adapta na e realidad y necesidadnan di Republica Dominicana.

E minister a señala cu un di e retonan principal di sociedad ta uso responsabel di tecnologia, pa asina e contribui na desaroyo di habilidadnan digital fuerte.

El a enfatisa cu, despues di e impacto mundial di e pandemia y e ritmo acelera di avancenan tecnologico, tecnologia y inteligencia artificial no lo reemplasa hende, pero nan por desplasa esnan cu no ta domina e hermentnan aki.

Asina tambe, durante e encuentro, a presenta e resultadonan di "Proyecto Estrella," lidera pa representante di studiante Josmil E. Santa De León. E iniciativa aki a ser ehecuta desde 2019.

Santa De León a declara cu e proyecto aki ta integra e promocion di un educacion integral cu ta balora e studiante y ta sostene igualdad y equidad pa nan respet como ser humano, cu resultadonan real den mehoracion di cijfer y eliminacion di ripiticion di klas.

"Awe nos ta un di e miho centronan educativo den e area. Cu e proyecto aki, nos a mira 64 studiante logra cijfernan promedio entre 91 y 100 punto, compara cu 17 na 2019. Actualmente, henter e cuerpo di studiante ta demostrando habilidadnan mehoracion na nivel nacional," e studiante a agrega.

Minister De Camps a considera e posibilidad pa implementa un programa piloto nacional pa "Proyecto Estrella" y analisa su impacto riba e sistema nacional di enseñansa, tumando e resultadonan positivo presenta pa e studiante como referencia.

Pa loke ta e presentacion di e ehecucion di presupuesto di e aña aki, a subraya e uso debido di recursonan, specialmente den sosten di enseñansa primario y secundario, cu ta representa metanan presidencial dirigi riba aumenta e calidad di e sistema.

E reunion di Conseho Nacional di Enseñansa (CNE) a conta cu presencia di vice ministernan di enseñansa, representantenan di institutonan descentralisa, y otro entidadnan liga na e sector di enseñansa.



Pelicula #MeToo nomina pa Oscar ta lansa na Hapon

(AFP) - Un documentario di un persona cu a campaña den movemento #MeToo na Hapon a lansa diabierna, despues di lunanan di atraso, cu un miembro di e audiencia bisando AFP cu e ta spera esaki causa un cambio den sociedad.



Shiori Ito a gana un caso civil den 2019 contra un reportero di television acusa di viola su persona - un cargo cu e ta nenga - y a converti esaki den un pelicula lansa aña pasa y mira mundialmente.

Sinembargo algun segmento di "Black Box Diaries" tabatin video y audio cu a graba di manera clandestino of su uso ta pa corte so, resultando den e hecho cu su publicacion na Hapon a keda atrasa significantemente.

Publicista Toei Advertising a anuncia luna pasa cu e pelicula, cual ta nomina pa un Oscar, finalmente lo lansa na Hapon despues cu a haci "revision y algun cambio". "Mi a pasa e ultimo 10 aña trahando e pelicula aki pensando cu e lo ta un carta di amor pa Hapon," Ito a conta na un evento na cinema den Tokyo diabierna. "Lansa e pelicula aki na Hapon tabata algo hopi importante, unda mi a crece y unda mi kier pa hende enfrenta e problema aki," el a conta.
Ito, ken a ricibi critica vicioso online pa motibo cu el a bay publico, anteriormente a bisa cu a pesar di varios caso di perfil halto, Hapon nunca a mira un yobida di acusacionnan parti di #MeToo.

Encuesta di gobierno na Hapon ta mustra cu tiki victima di violacion ta reporta e crimen na polis, aunke e cantidad di consulta na centronan di violencia sexual ta aumentando. "Black Box Diaries" ta touch e curason di varios cu a mira esaki diabierna na Tokyo. "Mi no por a wak e sin yora. E ta un milagro cu e ta bibo awe y mi no tin nada mas cu respet completo," Yuko Ono, un empleado di e compania di publicacion a expresa na AFP.

E pelicula ta acusa cu intento di polis pa detene ex reportero Noriyuki Yamaguchi, ken Ito ta acusa di viola su persona den 2015, a keda bandona den ultimo momentonan bao orden di "nivel mas halto."

Yamaguchi ta conoci pa lasonan cercano cu e prome minister di e tempo ey, Shinzo abe.

"El a persistentemente forsa habri e organisacion policial - cual por empodera di gran manera tur e hendenan cu a sufri den silencio," Ono a bisa. Niko Nagata, un studiante di universidad di 20 aña, a bay di acuerdo. "Violencia sexual ta un tipo di crimen particular cu riesgo halto di re-victimisacion, y e asina yama 'mitonan di violacion' ta keda fuerte," el a conta AFP.

"Mi ta spera e pelicula lo hinca con severo violencia sexual ta y causa un cambio den sociedad."



Cushinando cu Bon Dia

Pork rib cu lamunchi y tomillo

Ingrediente (4 persona)
1.2 kg di pork rib
1 lamunchi (juice y rayadura di su casca)
2 cuchara di mustard di Dijon
2 cuchara di honey
4 djente di conoflo
6-8 rama di tomillo fresco
60 ml di azeta di olijfi extra virgin
Salo y pepper preto recien mula
120 ml di caldo di carni of awa
1 cuchara chikito di paprika



Preparacion
Prepara e marinada. Mezcla e juice y raspa e casca di e lamunchi cu e mustard, e honey, azeta, conoflo machica y e tomillo. Añadi salo y pepper.
Marina e carni. Coloca e costilla den un bandeja, tap'e cu e mezcla y lag'e trek pa minimo 2 ora (mihor full anochi den Frigidaire).
Horna lentamente. Precalenta e forno na 160 grado C. Coloca e ribnan cu e marinada y e caldo den un bandeja. Tapa cu aluminum foil y horn'e pa 2 ora, te ora nan bira moli.
Dora y caramelise. Subi e candela di forno pa 200 grado C, kita e aluminum foil y horna pa 15 minut mas, pasando un kwashi cu sauce di e bandeja pa nan keda briyante y dorado.



Aruba Bank ta anuncia ganadornan di un fabuloso "Priceless Experience na Madrid"



Aruba Bank conhuntamente cu Mastercard tin e placer pa anuncia e dos ganadornan oficial di nan "100th Anniversary Mastercard Credit Card Campaign" cu a wordo lanza dia 25 di September y a continua te cu 15 di November 2025.

Tur cliente cu a uza nan Mastercard credit card durante e periodo di e campaña a participa automaticamente pa gana un "Priceless Experience" pa Madrid pa dos persona.

E dos ganadornan di e campaña a keda den persona di Sabina Nedd & Marc Kiezebrink. Cada ganador lo ricibi dos pasashi pa Madrid y un experiencia excepcional cu ta inclui estadia den hotel di cinco strea, cena special, tour cultural y otro actividadnan unico den colaboracion cu Mastercard.

Aruba Bank y Masterecard ta felicita Sabina y Marc, y ta yama danki na tur cliente cu a participa na e campaña y cu ta confia den nos banco. Nos ta orguyoso di celebra 100 aña sirbiendo nos comunidad cu confiansa, inovacion y gratitud.



Rey Charles di Reino Uni ta duna mensahe personal riba television tocante "trayecto"di cancer

(AFP)—Rey Charles III di Reino Uni, ken a kibra tabu Real pa papia publicamente tocante su lucha cu cancer, tabata planea diabierna pa aparece den un "mensahe personal" graba pa un campaña riba television pa recauda fondo pa investigacion den e malesa devastador.



Charles, 77, a anuncia diabierna na februari 2024 cu el a ser diagnostica cu un tipo di cancer no revela e luna anterior. Den un mensahe honesto durante un recepcion na Palacio Buckingham na april pa campañadornan di cancer, e monarca a reconoce cu tur diagnosis di cancer ta "haci hende miedo tin biaha."

El a bisa cu tabatin mas cu 1.000 caso di cancer nobo diagnostica tur dia den Reino Uni, of casi 390.000 pa aña. "Pero como un entre e estadistica tambe, mi por confirma cu e por ta un experencia tambe cu por trece atencion na e aspectonan mas bon di humanidad," el a bisa.

E honestidad di e rey tocante su malesa ta marca un otro direccion cu el a tuma compara cu su mama, difunto Reina Elizabeth II, di ken su salud tabata un secreto pa decadas.

Palacio Buckingham a bisa cu Charles a graba un mensahe pa e campaña Stand Up to Cancer y Channel 4 lo estrena esaki diabierna. E rey "lo enfatisa e importancia di programanan di screening pa cancer pa asina permiti diagnosis trempan y refleha riba su mesun trayecto di recuperacion," e palacio a bisa.

Charles a graba e mensahe durante e ultimo siman di november na Clarence House, su residente na Londres.

Eventonan di fundraising y retonan di celebridad ta tumando luga durante siman prome cu e show diabierna. Stand Up to Cancer, cual ta trece celebridadnan Britanico hunto den un campaña nacional di television, ta bisa cu te awor el a recauda mas cu 151 miyon dollar.

E fondo lo yuda investigacion den mas cu 20 diferente tipo di cancer, incluyendo tumor di cerebro, preveni operacion pa esnan cu cancer rectal, y diseña metodo pa suavisa e efectonan brutal di kimoterapia.

Charles su cancer a ser detecta na januari 2024 durante tratamento pa un condicion di prostaat benigno pa cual el a haya operacion. E no a revela ki tipo di cancer el a ser diagnostica cune, aunke e palacio a bisa cu e no tabata relaciona cu su prostaat.

Apenas seis siman despues cu Charles a anuncia su diagnosis, su nuera Catherine, Prinses di Gales, a revela e tambe tin cancer y lo cuminsa cu sesionnan di kimoterapia. E mama di tres mucha tambe a discuti ki tipo di cancer e tin.

Awor e ta den remision y ta liber di cancer, despues cu su casa, heredero di e trono Prins William, a admiti cu e tabata un aña "pisa" y esun "mas dificil" di su bida.

E rey a suspende su debernan publico pa algun siman prome cu a resumi cu nan na april 2024, ora su dokternan a bisa cu nan tabata "encurasha" di mira su recuperacion. E ta hayando tratamento desde e tempo ey.

El a aumenta su actividadnan durante e ultimo aña, haciendo hopi bishita Real rond Britania como tambe biahenan pa Canada y e Vaticano. Na maart el a ser brevemente hospitalisa despues di experencia "efectonan" di su tratamento andante.

Na e evento di april, el a busca consuelo pa esnan ricibiendo un diagnosis nobo di cancer, ripitiendo e palabranan di su un difunto campañador Britanico, Deborah James, ken a muri di cancer di tripa.

"Busca un bida cu ta bale ta pena disfruta; tuma riesgo; stima profundamente; no tene arepentimento; y semper, semper keda cu speransa rebelde."

FIND US ON
Instagram
@bondiaaruba
ALSO AVAILABLE ON

ROOFTOP BAR
ZIMA
ft.
CHICAS GAITERAS
DECEMBER, 18 | 7:00 PM - 9:00 PM
LIVE DJ | 5:00 PM - 7:00 PM
Happy Hour | 5:30-7:30PM
Reservations trough
Opentable.com/ZimaRooftopBar
JOIA
BY IBEROSTAR

BONDIA ARUBA

Ex-propietario Ruso di club di futbol Portsmouth deteni na Francia

(AFP) – Comerciante Ruso, Vladimir Antonov, ex-doño di club di futbol Ingles, Portsmouth, a keda aresta den occidente di Francia bao sospecho di fraude, segun un vocero di fiscal a bisa riba diabierna.

Antonov a keda deteni na Baden, cerca di Vannes, diamars, "riba un orden di aresto Europeo emiti pa Lituania," un vocero pa fiscal di corte di apelacion di Renne a bisa AFP.

E y su consehero comercial di Lituania, Raimondas Branauskas ta acusa di retira activo y fondo na balor di 455 miyon euro for di un banco lider na Lituania, Snoras, tempo cu el a keda nacionalisa na 2011.
A aresta Antonov na Reino Uni na 2011, pero despues a lag'e den libertad.
Pero el a retira e siguiente november na momento cu su compania, Convers Sports Initiatives, a bay den administracion despues di su aresto pa acusacion di fraude.

Na 2015, un abogado a bisa cu Antonov a huy di Reino Uni pasobra e tabata teme pa su bida.



Messi ta bay desvela estatua di 21 meter di su mes durante tour 'GOAT' na India



(AFP) – Lionel Messi ta bay desvela un estatua di 21 meter di su mes na India awe diasabra, mientras e ta cuminsa un tour di tres dia di e pais cu a ocasiona un locura di fanatico.

E escultura di hero na Kolkata, cu ta mustra Messi cargando e Cup Mundial, ta parti di e asina-yama GOAT Tour cu ta bay tuma lugar na cuatro ciudad Indio y posiblemente lo inclui un reunion cu prome minister Narendra Modi.

E Argentino di 38 aña di edad y super strea di Inter Miami ta bay desvela e monumento virtualmente na lugar di en persona pa motibonan di seguridad.

Tambe a set up un zona di fanatico "Hola Messi" na Kolkata, unda tin un replica di Messi di tamaño real sinta riba un trono. E zona tambe ta recrea su cas na Miami, completo cu mannequin di miembronan di su famia.

Fanatico di futbol, Samir Nandy a bisa cu lo ta "un soño haci realidad" pa haya un bista di su idolo. "Leyendanan no ta construi cu exito si. E ta su resiliencia cu a pone mi kere den dje," Nandy, 64 a bisa na Kolkata. "E estatua ta un tributo adecuado p'e."

Monti Paul, escultor principal di e estatua, a bisa AFP cu a construi e estatua den 40 dia.
"Ta duna orguyo pa construi e escultura di Messi. E ta e escultura mas halto cu mi a yega di haci," el a bisa.
E ocho-biaha ganador di Ballon d'Or tambe ta bay reuni cu super strea di Bollywood, Shah Rukh Khan y ex-capitan di cricket di India, Sourav Ganguly durante su biahe na Kolkata.

Prome cu su yegada, Messi a bisa cu tabata un honor pa bishita India y interactua cu e fanaticonan. "

Despues di Kolkata, unda Messi ta bay hunga un partido amistoso cortico, e ta bay Hyderabad, Mumbai y New Delhi. Na Hyderabad e ta bay atende un concierto den su honor y hunga otro partido amistoso.
E ta programa pa reuni cu Modi na e capital.

Mohammed Ben Sulayem reeligi como presidente di FIA



(AFP) – Federacion Internacional di Automobil (Fédération Internationale de l'Automobile, FIA), e cuerpo global gobernando motor sport y e federacion pa organisacionnan di mobilidad rond mundo, den un comunicado di prensa a confirma cu Mohammed Ben Sulayem a keda reeligi como presidente di FIA, despues di eleccion di su Lista Presidencial door di e Asamblea General na Tashkent, Republica di Uzbekistan.

Presidente Ben Sulayem awo ta cuminsa su di dos termino di cuatro aña, despues di a supervisa un periodo di renobacion y stabilisacion significante pa e organisacion desde su eleccion inicial na 2021.

Durante ultimo cuatro aña, FIA a pasa den transformacion amplio, mehorando gobernacion, operacion y restaurando e salud financiero di e federacion. E cambionan aki a reforsa e posicion di FIA como e cuerpo gobernante di motor sport na mundo y e autoridad lider riba mobilidad safe, sostenible y pagable.

Bao liderazgo di Ben Sulayem, FIA a reverti un perdida di -24 miyon euro na 2021 den un resultado robusto di operacion di 4.7 miyon euro na 2024, e resultado financiero mas fuerte cu e federacion a mira den casi 10 aña. Na e Asamblea General Anual di FIA, FIA a anuncia un pronostico di resultado operacional pa 2025 di 4.4 miyon euro, mustrando momentum continuo y mehoracion financiero sosteni. E stabilidad renoba aki a permiti un aumento den inversion a largo plaso den Clubnan Miembro y programanan strategico rond mundo.

Presidente Ben Sulayem a bisa: "Danki na tur miembro di FIA pa vota den cantidadnan remarcable y pone boso confiansa den mi atrobe. Nos a surpasa hopi obstaculo pero aki awe hunto, nos ta mas fuerte cu nunca. E ta un berdadero honor pa ta presidente di FIA, y mi ta comprometi pa continua entrega pa FIA, pa motorsport, pa mobilidad y pa nos Clubnan Miembro den tur region rond mundo."

7 landado di Stingray Swimming Team ta cla pa competi na Plantation-Fort Lauderdale

Diaranson e 7 atletanan di Stingray a beneficia di un sesion extra di entrenamento na Davie Pine Island Fitness & Aquatics Center hunto cu Elite Coach di Team Azura Sr. Gustavo Rasia. E entrenamento tabata e preparacion final prome cu e competencia di landamento Short Course den yards, cu ta tuma lugarna Plantation, Fort Lauderdale, na Merca.

Awe diahuebs, e landadonan sumamente motiva di Stingray Swimming Team ta cla pa e apertura oficial di 35 edicion di e campeonato anual di Invierno, 11 pa 14 di December 2025 bao guia di Coach Paolo Inocencia. Awe tur landado ta preparando ansiosamente na Plantation Aquatic Complex pa asina nan por ta mentalmente prepara pa representa Aruba den gran forma.

Mas di 1200 landado lo participa na e evento aki cu ta wordo considera un swim meet hopi importante pa nos landadonan Arubano. Di aki banda nos ta desea tur hende hopi exito, y pa haci Aruba orguyoso!





Esnan cu a cualifica pa Plantation ta:

Masculino:

- Xendrick de Man (16)
- Tyler Richards (16)
- Landon Laaf (22)
- Yeshua Maduro (15)

Femenino:

- D-Leylah Gerrel (14)
- Vitali Inocencia (12)
- Emma Ponson (12)

Stingray Swimming Team ta desea su 7 landadonan tur clase di exito y conkista tempo y medaya pa team y Aruba.

Aruba ta celebra logronan deportivo di ekipo U-6 y U-8 na Big Boys Tournament na Punta Cana

Diamars ultimo a tuma luga un momento di reconocemento pa dos ekipo hoben: ekipo U-6, cu a titula campeon, y ekipo U-8, cu a titula subcampeon den e prestigioso Little League Big Boys Tournament na Punta Cana, Republica Dominicana. Un logro cu ta mustra claramente cu "small players, big dreams" por bira realidad ora cu talento y disciplina ta hiba e liderato.



Minister di Relacionnan den Reino, Educacion, Hubentud, Innovacion y Deporte, mr. Gerlien Croes, a expresa su gran orguyo y emocion durante e ceremonia di reconocemento. Minister Gerlien Croes a elogia e deportistanan chikito pa nan balentia, entrega y pasion pa deporte, y tambe a mustra su aprecio profundo pa e coachnan y staff cu ta traha dia tras dia pa forma nos futuro atleta.
Minister Gerlien Croes a subraya:"Mi ta hopi orguyoso di nos muchanan. Nan ta demostra cu determinacion, perseverancia, y un amor sin limite pa deporte, Aruba por briya internacionalmente un biaha mas. Mi ta gradici cada atleta, coach y staff pa pone nos bandera para den deporte na un manera digno y inspirativo."
E participacion exitoso di Aruba den e torneo na Republica Dominicana ta reafirma e nivel di talento cu nos isla ta presenta den deporte di baseball, y e potencial cu deporte tin pa amplia horizonte pa nos muchanan.
Minister Gerlien Croes y Aruba ta felicita tur e muchanan di ekipo U-6 y U-8, nan famia, coachnan y tur esnan cu a contribui na e logro sobresaliente aki. E victoria y esfuerso di e muchanan ta representa un motibo di orguyo pa nos pais.
Un biaha mas, Aruba a briya riba e base di dedicacion, disciplina y talento deportivo.

Grandioso torneo "Nos cu Nos" di Taxi Boys!

Diasabra awor, 13 di december, cuminsando pa 8'or di anochi, lo ta bay tin otro sambombaso di torneo di fin di aña estilo "NOS CU NOS", e biaha aki entre e trabuconan di Taxi Boys BT. Si, e gang brabo cu ta inclui expertonan manera e conocido "Indio", y tambe e notorio "Yoyo", lo bay bataya otro fuertemente pa wak ken ta bay cu e copa di fin di aña.



Shonnan, mas cu claro cu e ambiente entre e taxistanan ta bay ta fenomenal manera semper. Como di custumber, entrada lo ta completamente gratis pa un y tur, y tambe, den halftime, e pasapalonan lo skeiro rond totalmente por nada. Chef de cuisine ta garantisa esaki! Pues shonnan, bini uno bini tur, pueblo en general amante di domino estilo "fast & furious", yega n'e grandioso torneo di fin di aña aya n'e mundialmente famoso palacio di pega piedra net n'e grens entre Kudawecha y Calabas, e unico Domino Square Garden na mundo! Yegaa!



STATEN VAN ARUBA

OPENBARE VERGADERING OP 17 DECEMBER 2025 OM 09:00 UUR V.M. IN DE VERGADERZAAL VAN DE STATEN VAN ARUBA

TE BEHANDELEN ONDERWERP

Agenda:

1. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2026 (Landsbegroting 2026)

De Plv. Griffier,

mw. J.S. Briceño, MSc.

Alemania ta convoca embahador Ruso pa acusacionnan di sabotahe, atakenan cibernetico y interferencia electoral

(AP) — Alemania a convoca e embahador di Rusia diabierna despues di acusacionnan di sabotahe, atakenan cibernetico y interferencia electoral, segun un funcionario a bisa.

E gobierno Aleman tambe a acusa Moscu di perpetra campañanan di desinformacion.
"E meta di e atakenan cibernetico y atakenan di desinformacion Ruso aki ta cla: dividi sociedad, provoca desconfiansa, fomenta rechaso, y debilita confiansa den institucionnan democratico," vocero di Ministerio di Exterior Aleman Martin Giese a bisa.



Funcionarionan Aleman anteriormente a acusa Rusia di atakenan di guera hibrido pa destabilisa Europa. Moscu no a responde inmediatamente diabierna na un peticion pa comentario.

Giese a bisa cu e agencia secreto di inteligencia militar Ruso conoci como GRU tabata patras di un atake cibernetico den 2024 contra control di trafico aereo Aleman. Ministerio di Exterior a bisa cu GRU, cual a ser sanciona den otro paisnan, tabata responsable pa e atake cu supuestamente a ser ehecuta door di colectivo di hacker APT28, tambe conoci como Fancy Bear.

APT28 y GRU tambe a ser liga cu operacionnan cibernetico global, incluyendo den eleccion di Merca den 2016, unda nan a ser acusa di yuda Presidente di Merca Donald Trump dor di filtra emailnan di Partido Democratico.

Giese tambe a bisa cu investigadornan ta kere cu GRU tambe a purba destabilisa y influencia e ultimo eleccion federal di Alemania cu a tuma luga na februari, door di un campaña yama "Storm 1516."

"Analisis di nos servicionan ta mustra cu e campaña ta disemina investigacion pseudo-investigativo genera artificialmente, secuencianan di imagen deepfake, sitio web pseudo-periodistico, y declaracionnan di testigo fabrica riba diferente plataforma," el a bisa.

Rusia lo enfrenta un serie di contramedidanan pa su guera hibrido, Giese a bisa.

E convocatorio a pasa diabierna mes ora cu Union Europeo tabata spera di sigura e activonan di Rusia cu ta keda den Europa te ora cu e renuncia su guera na Ucrania y compensa su bisiña pa e gran dañonan cu a causa durante casi cuatro aña.

E paso aki ta un etapa importante cu lo permiti lidernan di UE traha den un cumbre siman cu ta bin con pa usa e decena di biyon di euro den activo di Banco Central Ruso pa respalda un prestamo grandi pa yuda Ucrania cubri su necesidadnan financiero y militar durante e proximo dos aña.

Loke mester sa tocante orden ehecutivo di Trump pa limita regulacion estatal di AI

(AP) — Presidente Donald Trump a firma un orden ehecutivo diahuebs cu ta presiona estadonan pa no regula inteligencia artificial, mes ora cu algun miembro di Congreso tambe ta considera si lo blokia temporalmente estadonan di regula AI.



Trump y algun Republicano ta argumenta cu e regulacionnan limita cu estadonan ya a adopta, y otro cu por sigui, lo frena innovacion y crecemento di e tecnologia.

Criticonan for di tur dos partido politico — asina tambe grupo di libertad civil y derechonan di consumidor — ta preocupa cu prohibi regulacion estatal lo representa un fabor pa companianan grandi di AI cu ta disfruta poco of ningun supervision, y cu e esfuerso di Trump ta pasa e limitenan di poder presidencial.

Aki ta loke mester sa tocante regulacionnan estatal di AI y loke Trump a firma.

Ki regulacionnan na nivel estatal ta existi y dicon

Cuater estado — Colorado, California, Utah y Texas — a aproba ley cu ta establece algun regla pa AI a traves di sector priva, segun Asociacion Internacional di Profesionalnan di Privacidad.

E leynan ta inclui limita coleccion di cierto informacion personal y exigi mas transparencia for di companianan.

E leynan ta un reaccion riba AI cu ya ta afecta bida diario. E tecnologia ta yuda tuma decisionnan importante pa Mericano, incluyendo ken ta haya un entrevista di trabao, un lease di apartamento, un prestamo di cas y hasta cierto tipo di cuido medico.

Pero investigacion a mustra cu e por comete eror den e decisionnan aki, incluyendo priorisa un genero of rasa particular.
"No ta un asunto cu AI ta comete eror y hende nunca," a bisa Calli Schroeder, directora di Programa di AI & Derechonan Humano na grupo di interes publico EPIC.

"Cu un hende, mi por bisa: 'Hey, splica'mi, con bo a yega na e conclusion aki, ki factor bo a considera?'" el a sigui.

"Cu un AI, mi no por puntra nada di esaki, y mi no por descubri esaki. Y sinceramente, mayoria biaha ni e programadornan di AI mes no por contesta e pregunta ey."

Propuestanan mas ambicioso pa regulacion di AI na estadonan ta exigi companianan priva pa duna transparencia y evalua posible riesgo di discriminacion cu ta bin for di nan programa di AI.

Fuera di e reglanan mas amplio aki, hopi estado a regula parti di AI: prohibi uso di deepfake den eleccionnan y pa crea pornografia sin consentimiento, por ehempel, of pone regla riba con e gobierno mes por cumpra y usa AI.

Loke e orden ehecutivo ta busca haci

E orden ehecutivo ta instrui agencia federal pa identifica regulacionnan estatal di AI cu ta pisa hopi y presiona estadonan pa no adopta nan, incluyendo retene fondo federal, incluyendo pa 'broadband,' of desafia e leynan den corte.

Tambe ta cuminsa un proceso pa desaroya un proceso regulatorio mas lihe pa henter pais cu lo pasa riba ley estatal di AI.

E no ta busca preemptea algun ley cu estadonan ya a adopta, manera proteccionnan di seguridad pa mucha relaciona cu AI y disposicionnan riba con gobierno estatal por cumpra y usa AI.
Trump ta argumenta cu e mosaico di regulacionnan den 50 estado ta impedi crecemento di companianan di AI y ta laga China alcansa Merca den e carera di AI. E pesidente tambe a bisa cu regulacionnan estatal ta produci "AI woke."

Separadamente, liderato Republicano den Camara di Representantenan ta discuti un propuesta pa blokia estadonan temporalmente di regula AI, segun lider di mayoria di Camara Steve Scalise a bisa Punchbowl News luna pasa.

Ainda no ta cla con e propuesta ey lo ta forma, of cual regulacionnan di AI lo ser pasa riba nan.

TechNet, cu ta boga pa companianan di tecnologia incluyendo Google y Amazon, anteriormente a argumenta cu pausa regulacion estatal lo beneficia companianan chikito di AI cu apenas ta cuminsa y lo laga tempo pa legisladornan desaroya un sistema regulatorio nacional cu "ta balansa innovacion cu responsabilidad."

Accidente pa falta di preferencia a laga ambos auto sin por move riba nan mesun forsa

Diaranson merdia a drenta informe di un accidente na e crusada banda di e crusada banda di Napa Santa Cruz, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente entre un Mercedes Benz GL1 y un Kia Picanto pa falta di preferencia.

Afortunadamente ningun hende a resulta herida. Maske ambos auto no por a sigui core riba nan mesun forsa.





Polis a detene chauffeur bao influencia cu a causa un accidente cu 4 auto envolvi





Den fin di siman pasa a sucede un accidente cu hende herida na Kudawecha, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente cu 4 auto envolvi causa pa un chauffeur bao influencia. Mesora polis a detene e chauffeur cu a causa e accidente aki.

Polis a purba yuda dama y cabayero haya yabi di auto perdi na Palm Beach

Diaranson madruga a drenta informe di cu un dama a perde e yabi di un auto na Palm Beach, mesora a dirigi un patruya na nan ayudo.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu nan a perde nan yabi auto y no por bay cas. Polis a yuda nan cu luz pero ni asina a logra haya e yabi pa nan por a bay cas.



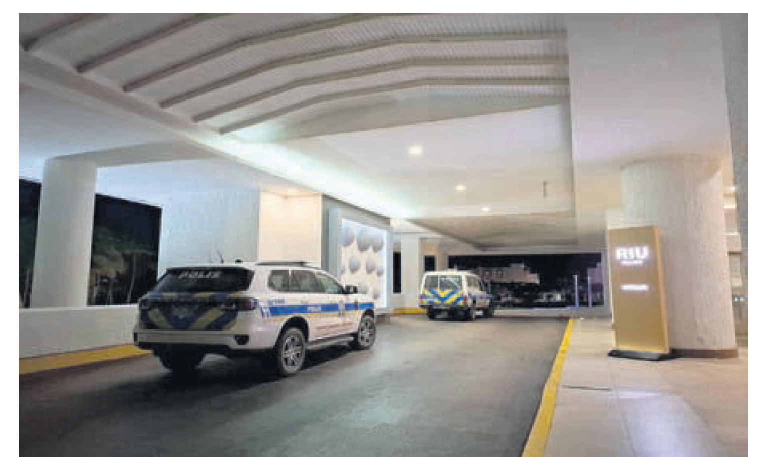


Turista cu a bebe poco di mas a cana bay, cay y kap su cabes na caminda

Diaranson madruga a drenta informe di cu un turista lo a slip cay y kap su cabes na un hotel na Palm Beach.

Mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio. Na yegada di e patruya a bin compronde cu e turista lo a bebe demasiado y ora e tabata cana el a slip cay y a haya un kap basta grandi na su cabes y tabata sangra.

Na yegada di e ambulance nan a atende pero ora cu mester hib'e hospital el a nenga di paga e suma y cu rolstoel di e hotel mes a hib'e te na su camber.



BONDIA ARUBA

Accidente cu hende herida pa falta di preferencia na rotonde Belgiestraat







Diamars anochi a drenta informe di un accidente cu hende herida na e rotonde Belgiëstraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente pa falta di preferencia unda e chauffeur di un Kia Sportage a yega subi e rotonde sin a duna preferencia na e BYD F0 cu tabata lorando riba e rotonde y a bay dal riba dje. Debi na e impacto e chauffeur di e BYD a resulta herida.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima di 27 aña cual tin dolor di cabes y schouder na e sitio di accidente mes.

Accidente cu hende herida pa falta di preferencia na Hooiberg

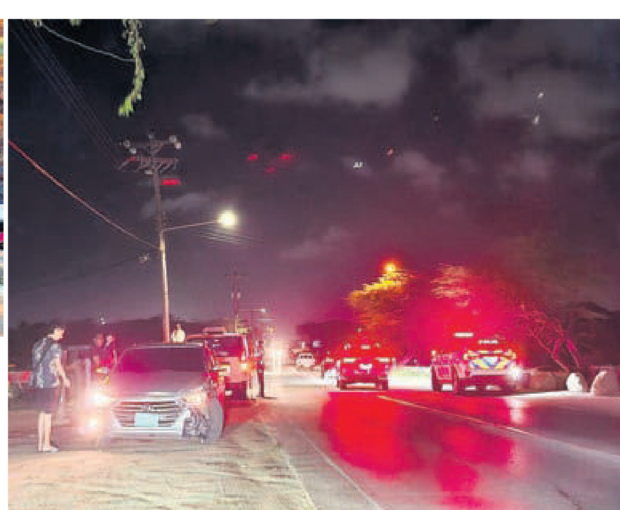




Diaranson anochi a drenta informe di un accidente cu hende herida na Hooiberg, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente pa falta di preferencia. Debi na e impacto un persona a resulta herida.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima.



Accidente ora chauffeur a kita pa taxi y a bolter

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente na Sasakiweg, mesora a dirigi un patruya na e sitio.





Na yegada di e patruya a bin compronde cu un taxi a haci un maniobra cu a pone e chauffeur desvia pero ora a mira cu tin 2 persona ta crusa ela haci un maniobra hopi peligroso pone su bida na peliger y a baha caminda y a bolter. Milagrosamente e chauffeur aunke cu el a bolter el a sali sin niun rasca ni golpi.

Polis y bomberonan a acudi na un candela na Marriott Surf Club

Diaranson atardi a drenta informe di cu tin candela na Marriott Surf Club, mesora a dirigi tanto polis como bombero na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e candela ta na e piso 14 unda e camber di e control di e lift ta.

Pero na yegada di bombero ya e personal di e hotel nan mes a paga esaki pero ainda tabata tin huma y tabata ventila esaki.





Presentacion di e buki 70 ANA STATUUT, 7 Dékada di Engaño, Hipokresia i Kolonialismo Krioyo na Biblioteca Nacional Aruba

Dialuna, 15 di December 2025, di 6.30 pa 9.00 di anochi lo tin presentacion di e buki titula "70 Aña Statuut – 7 dékada di engaño, hipokresia i kolonialismo krioyo" na Biblioteca Nacional Aruba, Madurostraat 13, Oranjestad.



E publicacion ta trata e deficit democratico cu Corsou ta experencia den e relacion cu Hulanda como pais 'autonomo' den Reino Hulandes.
Statuut ta e elemento mayo di e deficit democratico aki.
E buki ta mustra claramente cu meta di politica Hulandes ta continuacion di colonialismo. Alabes e documento ta mustra riba e rol determinante di colonialismo crioyo den mantencion di e posicion di Corsou como colonia pa medio di Statuut y otro strategianan cu politica hulandes ta aplica. Ta trata di un analisis profundo di kico ta e supuesto Reino Hulandes cu Corsou ta forma parti di dje.
Cua ta e strategia colonial Hulandes y kico ta e instrumento di dominio cu yama Statuut?
Pa por comprende e problema actual ta necesario pa tira un bista den historia y analisa e procesonan cu a tuma luga. Esaki lo yuda pa forma un vision con lo kier sigui den futuro.
E publicacion aki ta un contribucion valioso na conocemento historico di politica colonial Hulandes. Un adkisicion valioso pa e lucha sagrado di decolonisacion.

E obra "70 AñaStatuut – 7 dékada di engaño, hipokresia i kolonialismo krioyo" ta skirbi pa e hurista y antropologo cultural mr. dr. René Rosalia fundado di Akademia Popular Errol Schoop y lider politico di Movemento Kousa Promé.
Mr. dr. René Rosalia lo ta na Aruba na Biblioteca Nacional Aruba pa presenta e obra "70 Aña Statuut". Un pueblo informa ta un pueblo cu defensa!

E buki "70 Aña Statuut" lo ta obtenibel durante e anochi aki.
Un y tur ta cordialmente bon bini dialuna 15 di December 2025 na Biblioteca Nacional Aruba di 6.30 pa 9.00 p.m. Entrada ta gratis. Pa informacion MirtoLaclé 742-6274.

Resultado Sorteo
12 December

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
9213	2495	7087	3341
9840	7149	SUPER5	9851
5072	9014	-	0577

	MERDIA	ANOCHI
Catochi	Sorteo # 4831	Sorteo # 8725
	3767	3605
	0936	6172
	5578	0101
Multi-X	FP	FP
Big 4	Sorteo # 4831	Sorteo # 7769
	6027	6916
Multi-X	X3	FP
1Off	Sorteo # 2887	Sorteo # 2474
	9079	4973
Zodiac	Sorteo # 4831	Sorteo # 6528
	9174	7174
	Geminis	Gemini
Lucky 3	Sorteo # 1705	Sorteo # 1458
	097	963
Multi-X	X2	X5

Lotto 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	450.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

Lotto di Dia: 01-18-20-21-22

Sorteo # 7037		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	51.000,-
99	x Match 4	
146	x Afl 8,00	

Mini Mega: 01-13-15-20

Sorteo # 1827		Mega Ball 07
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
0	x match 4	330.000,-
4	x Afl. 500,00	
57	x Afl 50.00	
82	x Afl.15,00	

Mini Mega Mega Plus: Afl. 440.000,-

Korsou — Sorteo #

#VALUE! | Sorteo # 230 | 285393

Accidente di cadena cu 4 auto envolvi cu 2 hende herida riba Ser'i Teishi







Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida riba Ser'i Teishi, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di un accidente di cadena cu 4 auto envolvi. Den e impacto aki 2 hende a resulta herida.

Na yegada di e 2 ambulancenan nan a atende e victimanan y a transporta nan pa hospital.

BONDIA ARUBA



Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081



Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Eagle :	Centro Medico:
Tel. 587 9011	Tel. 584 5794

EMERGENCIA	**911**

POLIS	
Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA	
Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD	
Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA	
Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

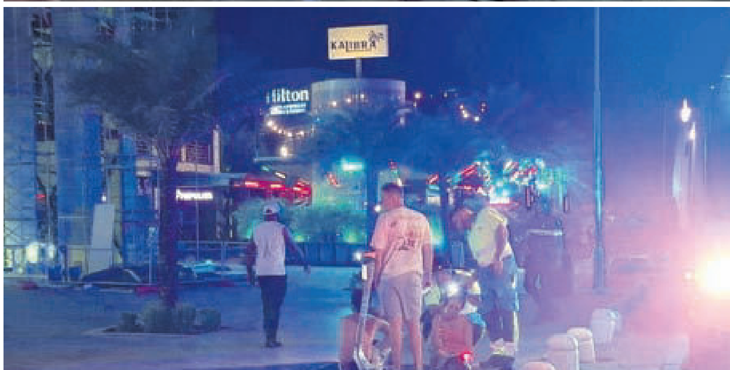
Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Pareha turista ta accidenta cu stepnan y ta resulta herida cu kap na cabes





Diahuebs madruga a drenta informe di un accidente cu hende herida na Palm Beach, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda un pareha turista ta accidenta cu e step y e dama a cay kap su cabes.

Na yegada di e ambulance nan a atende e dama turista pero e no tabata desea di bay hospital y a atende na e sitio mes.

Persona di edad un poco bebi a bay sali di parkinglot y a rasca un otro auto





Diahuebs madruga a drenta informe di un accidente den un parkinglot na Palm Beach, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un persona di edad cu tabata bao influencia y ora a bay sali for di e parkinglot a pasa raspa un otro auto. Polis a puntra e persona cuanto el a bebe y el a bisa un par di drinks. Polis a bay warda pa asina test e dama aki.

Pronostico di tempo



Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubia y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubia cu un awasero breve

Temperatura maximo 31 grado Celsius
Temperatura minimo 26 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 32 pa 37 grado Celsius
Uv index: 8

Bahada di solo : 6:16pm
Subida di solo : 6:52am

Biento:
Modera for di direccion generalmente oost; forsa 3 te 4 (12 te 30km/ora, 07 te 16 nudo).
Durante di dia basta fuerte te posiblemente fuerte den rafaga; forsa 5 te 6 (31 te 50km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo:
Lo no bay tin cambionan grandi den e tipo di weer actual. Extension di e area di presion halto riba Atlantico lo domina e tempo den region, manteniendo esaki por lo general seco. Solamente den oranan di marduga pa mainta di diasabra por spera un awasero pasahero localmente.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan protege di costa: keto cu olanan rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil cu olanan di 1 te 2 pia, localmente 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: generalmente modera cu olanan alrededor di 4 pa 6 pia, localmente 7 pia.

Aviso/ alerta:
Operadornan di boto chikito mester bay cu cautela na partinan oost te noordwest di costa.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Pasobra Señor ta perkura pa esnan ku e ta stima, mientras nan ta na soño"



Melva Candelaria Ras Kelly
Conosi como Melva of Tanchi Melva
14-12-1957 / 10-12-2025

Mayornan:
† Bernardo & † Felicia Kelly Thode

Na nomber di su:
Casa: Elgio Ras

Yiunan:
Jurys Ras & yiunan
Ramesis & Lisbeth y yiunan
Cederick & Iwona Wlosek y yiunan

Nieto & Nieta nan:
Jadira, Joshua, Rawien, Julian, Kimberly, Brandon, Mason, Anastasia, Alisha,Richanel, Richairo, Richano, Given.
Bisanieto & Bisanietna na NL

Rumanan:
† Hubert & Catharina Kelly Albertsz
Ruben & Marijke Kelly Kruiswijk y Fam. na NL
Wilfred Kelly & Diana Ras y Fam.
† Brenda & Theo Panneflek Kelly y Fam.
† Rolando Kelly y Fam.
Efrain Kelly y Fam.
† Miriam Kelly Rudy Eustatia y famia
Oscar & Anna Maria Kelly – D'Lisle y Fam.
Marcia & † Ga Thomas y Fam.
Oslin & Irma Kelly Salcie y Fam.

Sobrino, Sobrinanan y Sobresobrinonan
Primo y Primanan mucho hopi pa menshona

Tanta na bida: Sra Vda Elvira Kock y Fam.

Omo na bida: Mario y Marelva Thode Trinidad y Fam

Madrina y Padrino

Amiga y amigonan y conocirnan

Ex coleganan di Coruba, Maggy's, Ling & Sons y Casa Del Mar

Famia: Kelly, Ras, Thode, Helder, Bryson, Thijsen, Polat, Albertsz, Kruiswijk, Panneflek, Hironimo, Cruz, Felipe Pena, Richard, Frias, Erasmus, Jansen, Kock, D'Isle, Thomas, Salcie, v/d Linden, Trinidad, Franciscus, Reyes.

Ta invita demas famia, bisina, amigonan y conocirnan pa acto di entiero cu lo tuma lugar diamars 16 di Decmber 2025 na misa San Francisco di Asis Pro-Cathedral di 2pm pa 4pm

Depsues lo tin acto di cremashon den ceno familiar.
Condolencia lo tuma lugar na Aurora Funeral Home dialuna 15 di December 2025 di 7or pa 9or di anochi.

Enbes di flor of krans lo tin un box disponibel pa Fundacion Brighter Future Academy, Bank info: Aruba Bank # 6031070190

Despensa nos si den nos tristeza nos por a lubida un of otro famia, amigo of conocir.

Prome y despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***'Sunu m'a sali for di seno di mi mama
i sunu lo mi drenta skochi di tera.
SEÑOR a duna i SEÑOR a tuma.
Alabá sea nòmber di SEÑOR.'
Job 1 V 21***



Nos ta anuncia fayecimento di

Marie Ste Helise ANDRE

Na nomber di su:
Yiunan:
Angelique SAGET
Idocia SAGET y su esposo Wilson DENEUS
Climase SAGET
Solange SAGET y su esposo Davilma PIERRE CHARLES
Holrith SAGET y su esposa Derniella DERINORD
Carolle SAGET
Rochenais SAGET (Fayece)
Walfaud SAGET y su esposa Dania MARDY

Nieto(a)nan:
Martine ARTHUR
Jesenn C DENEUS
Jhon Paul PIERRE CHARLES
Dorothy N. SAGET
Diene DENEUS
Neida PIERRE CHARLES
Jessie Holdie SAGET
Carl W. SAGET
Shanïa Daniella SAGET
Amaiä Lyse SAGET

Ruman: André LOUIS

Sobrino (a)nan:

Nuela : Rosette LOUIS

Primo y primanan,

Demas famia:
ANDRE, SAGET, LOUIS, JEUNE, DENEUS, PIERRE CHARLES, MARDY, DE CUBA, DERINORD, REMY, MESIDOR

Amigo y amiganan
Lucien i famia
Wakine i famia
Wilson i famia
Alix i famia
Kesnai I famia
Genereuse ifamia

Un special danki na e nurse Sheena Robinson i Family practice Drs. M. De Cuba

Disculpa nos si den nos tristeza nos por a lubida un of otro persona.

Ta invita pa un anochi di condolencia Diaranson 17 di December 2025 na Aurora Funéral Home di 7 :00 pa 9 :00 pm.

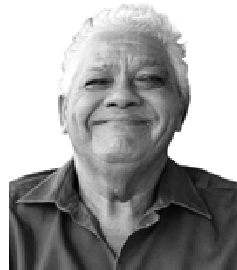
E acto di entiero lo tuma lugar Diahuebs 18 di December 2025 na Aurora Funeral Home di 9 :00pa -11 :00 am, despues lo sali pa Santana Centraal na Sabana Basora.

Prome y despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Cado Wever.***

Nos ta anuncia fayecimento di:



Joseph Nathaniel Dijkhoff
Mihor conoci como: "Jo"
***24-11-1958 - †09-12-2025**

Na nomber di su:
Yiunan:
Leandra Dijkhoff y Lujeann Bergen
Casandra Dijkhoff y Ruben Galicia

Mayornan:
†Mario Dijkhoff y †Margo Dijkhoff-Bremer

Rumannan:
†Arlene Kock-Dijkhoff
Norman Dijkhoff y Magdelyne Laurence

Sobrinonan y iha:
Roseliny Dijkhoff, Brighton Dijkhoff y Brazézja Janga

Sobre sobrino:
Keanho de Lange, Alinha de Lange, Keilani Dijkhoff

Mama di su yiunan: Deborah Merryweather

Swa: Franklin Kock
Cuña: † Felicia Mercedes Dijkhoff

Padrino di confirmacion: Eddy Dijkhoff
Hijastro: RJ Johnson

Ex-cuñanan:
Herbert Merryweather y Yamile A. Piedrahita
Landa y Wilfred Merryweather-Ras
Lienchie Merryweather y Michell Paesch
Betchie y Ruben Merryweather-Mansur

Primo y primanan, amigo y amiganan, bisiñanan, ex-coleganan di Casa del Mar, La Cabana y Marriott Ocean Club
Gradicimento na Nellys Suarez y full e team di Cas Cristelle

Ex-personal di cuido: Patricia Moreno

Demas famia: Dijkhoff, Bremer, Merryweather, Kock, de Lange, Croes, Laurence, Janga, Ras, Paesch y Mansur.

Despensa nos si den nos tristeza nos por a lubida un of otro persona

Ta invita pa e acto di entiero cu lo tuma lugar diasabra 13 di december 2025 na Aurora Funeral Home di 1:00 pa 4:00 pm, despues lo sali pa Santana catolico Pastoor Kraanwinkel na Paradera

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Bou di e halanan di Dios mi ta sigur".
Abo cu ta biba bou amparo di Altisimo, ta hospeda den sombra di Dios Omnipotente, bisa Señor:
"Mi refugio, mi forti, mi Dios, den kende mi ta pone mi confiansa!".
Salmo 91:1-2

Cu inmenso tristesa den nos curason, pero agradecido na Señor nos Dios pa tur locual el a significa pa nos, nos ta anuncia fayecimento di nos esposo, tata, welo, ruman y omo stima:



Inocencio Nicanor Koolman

***22 juni 1946 - †9 december 2025**
Cariñosamente yama "Chin" / ex-Taxi 135

Na nomber di su:
Mayornan: † Juan y † Ana Clara Koolman-Ras

Esposa: Eulogia (Jojo) Koolman-Curiel

Yiunan:
Madeline Koolman
Zorayda Koolman

Nieta y su prinses stima: Kiahny Koolman

Rumannan:
† Alejandro Koolman y famia
† Eloy Koolman y famia
† Carmen de Cuba y famia
† Felicita Koolman y famia
Rosindo Koolman y famia
Emerita Curiel y famia
Arsenio Koolman y famia
† Mario Koolman y famia
Jorge Koolman y famia
Adolfo Koolman
Felipe Koolman y famia
Pedro Koolman y famia

Tanta y omonan, swa- y cuñanan, primo- y primanan, subrino- y subrinanan, ihanan, conocirnan, amistadnan y ex-coleganan taxista.

Demas famia: Koolman, Curiel, Henriquez, De Cuba, Ras, Bontekoe, Daniel, Schwengle, Gonzalez, Martijn, Tromp, Gomez, Panneflek, Croes, Christiaans.

Ta invita pa e acto di entiero cu lo tuma lugar diasabra 13 di December 2025 na Pray Funeral Home di 1pm pa 4pm di atardi despues lo sali pa Santana Catolico di Savaneta.

Despensa nos si den nos tristesa nos por a lubida di menciona un familiar, amistad of conocir.

Despues di entiero no lo ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Pasobra si nos biba, ta pa Señor nos ta biba, of si nos muri, ta pa Señor nos ta muri; pesei, sea ku nos biba of ku nos muri, ta di Señor nos ta. Romanonan 14:8

Cu profundo tristesa den nos curason, pero agradecido na Señor pa tur locual ela haci y significa pa nos, Nos ta anuncia cu a bay sosega den brasa di Señor, Nos Mama Stima:



Sr. Vuida Cornelia Biesum-Croes

*** 28 Mei 1936 - † 10 di December 2025**

Na nomber di su:
Esposo: † Rosindo Biesum

Yiunan:
Edwin y Belquiz Biesum
Yolanda y Mario Ruiz
Anthony Biesum
Donald Biesum

Nieto/a:
Zayenne, Ruelle, Oscar Eduardo
Marjoli, Sherrel
Angelica
Roseanne, Denrick

Bisanieta/o nan:
J-Mali, J-Lyon
Garrick, Giondrick

Rumannan:
† Hendrick y Remacla Croes-Everon y famia
† Mario Croes y famia
† Bibiano y † Maria Leonora Croes-Kelly
Lorenzo (Miano) y Jolanda Croes-Rafiniy y famia
† Juan (Ety) Croes y famia
Luciano (Lucio) y Marina Croes-Schutte y famia
Maria (Miriam) Croes y famia
† Chido y † Lulu Croes-Schlipken y famia
† Nicolina y † Coco Werleman-Croes y famia
† Susanna y † Ishi Maduro-Croes y famia
† Carmen y † Casper Kunfermann-Croes y famia
† Stella y Tai Fung Lee-Croes y famia
Jacinto y Dora Croes-Croes y famia
Erna y † Eddy Hoevertsz-Croes y famia
Filomena Croes y famia
† Harry y Ligia Croes-Solognier y famia
Maiky Croes y famia
Anchie Croes y famia
Eta y Roy Curiel-Croes y famia
Glenda y Gilbert Jansen-Croes y famia

Amiga /o nan di cas; Chia, Olga , Silvia, Eddy, Sharline,Roosje,Angie

Sobrino y sobrina nan stima, primo y primanan, comer y compernan
Ihanan, bisiñanan, amigonan y demas famia: Biesum , Croes, Ruiz, Briesum, De Mey, Kelly, Habibe, Fingal, Everon, Rafini, Schutte, Schlipken, Werleman, Maduro, Kunfermann, Lee, Hoevertsz, Curiel, Jansen, Solognier, Ras ,Tromp, Dirks,

Acto di condolencia lo tuma lugar: Diamars 16 december 2025 na Royal Funeral Home di 7:00PM pa 9:00PM.

Acto di entiero lo tuma lugar: Diaranson 17 december 2025 na Royal Funeral Home di 9:00AM pa 11:00AM. Despues pa santana Catolico na Paradera.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida di menciona un of otro famia.

Nos ta lamenta cu despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Cado Wever.

Cu honda pena, pero conforme cu voluntad di Dios, nos ta participa fallecimiento inespera di nos casa, mama, wela, y amiga stima:



Sra. Vivian Elizabeth Storm-Croes

Mihor conosi como:"Viv, Mami & Oma Bibi"
***12-06-1952 †03-12-2025**

Na nomber di su **Casa:** Cor Storm

Yiunan:
Monique van der Horn y Jofren Krosendijk
Marjolein y Eugene de Zwart-Storm
Angelique van der Horn y Andre Croes

Nietonan:
Nathan, Carmen, Alexander, Raphael, Jacob, Elise, Lenn, Jocean, Joey, Joa, Ilajay

Rumannan:
Carlos F. (Fanfito) Croes
Carla Koolman

Sobrino y sobrinanan:
Carlos Federico y Katie Croes y yiunan
Luz y Bart van Overbeeke
Paola Croes y Maas
Kevin Croes

Prima y primonan:
Mildred y Bart Guliger-Croes
Miriam Croes
Pedro C. (Carlito) Croes
Eddy Croes

Ayudante stima:
Miguel y Haidys Salazar

Cuñanan na Hulanda:
Carla Storm
Annemarie Wenneker

Demas famia na: Colombia, Merca, Hulanda.

Su amigo y amiganan stima: Adelaida Ponson, Neeltje Brouwers, Babs Kroonenberg, Diana Uchtman, Elo Lee, Debra Witteveen, Sharon Arends, Gina Berkley, Lilly Leijenaar, Hermien van Heeswijk, Marianne Beijderwellen, Peter en Marry Mul, Gijs Walraven y Farah Hardeveld

Tur su amiganan di Women's Club of Aruba.

Demas famia: Croes, Storm, van der Horn, Fawcett, Ponson, Ruiz, de Zwart, Krosendijk, van der Linden, Walraven, Wenneker

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida di menciona un of otro famia y conocir.

Ta invita pa acto di despedida cu lo tuma lugar dialuna 15 di December na Royal Funeral Home di 6:00 pa 9:00 di anochi. Acto di cremation lo tuma lugar den seno di famia.

Livestreaming: Facebook page: Obituary Aruba

Fiscalnan ta detene sospechosonan acusa di acoso sexual contra stagiaire hoben na Parlamento di Turkia

(AP) — Cinco persona a ser deteni na Turkia den conexion cu un scandal di abuso sexual cu a sacudi parlamento di e pais, fiscalnan den capital Ankara a bisa diabierna.

Acusacionnan cu stagiaire hoben femenino cu tabata traha den cushina y restaurant di Gran Asamblea Nacional tabata someti na abuso sexual a ser reporta prome biaha diabierna door di periodico BirGun.



Oficina di Fiscal General Principal di Ankara a bisa den un comunicado cu un sospechoso a keda deteni cu huicio pendiente pa diabierna, despues di un keho presenta door di un supuesto victima cu tabata traha den restaurant di parlamento.

Despues cu tres otro denunciante a ser interoga, cuatro sospechoso adicional a ser deteni y ta spera cu nan lo presenta dilanti di corte, segun e comunicado di fiscalia.

Segun BirGun, e tipo di acoso aki tabata tuma luga ya pa añanan y gerencia a faya di tuma accion. E presunto victima tabata, segun reportahe, studiante di scol vocacional.

Ozgur Ozel, lider di partido principal di oposicion Partido Republicano di Pueblo, of CHP, a pidi “respuestanan transparente” despues di un protesta pafo di parlamento diabierna.
Un parlamentario di CHP pa Ankara, Semra Dincer, a presenta un mocion pa un investigacion parlamentario riba e acusacionnan.

El a bisa cu e investigacion mester examina mecanismo interno di supervision y reporte.

Guterres ta recomenda pa ex-presidente Iraki Barham Salih tuma mando di agencia di refugiadonan di ONU

(AP) — Secretario-Genera di Nacionnan Uni António Guterres a recomenda pa ex-presidente di Irak Barham Salih bira e proximo hefe di agencia di refugiadonan di ONU, y e prome for di Medio Oriente den mas cu mei siglo, segun un carta for di hefe di ONU.

Salih, 65 aña, ta prepara pa sucede veterano di UNHCR Filippo Grandi como Alto Comisario di Nacionnan Uni pa Refugiadonan. Grandi a tuma cargo riba 1 di januari 2016, y su segundo termino di cinco aña ta caba riba 31 di december. El a sucede Guterres den e posicion.

Un carta firma door di Guterres, di diahuebs tocante e seleccion, tabata dirigi na Embahador Atsuyuki Oike, principal diplomatico di Hapon na Geneva y presidente di comite ehecutivo di UNHCR. E carta a circula ampliamente riba rednan social y un copia a ser proporciona na The Associated Press diabierna.

Oficialnan diplomatico na Geneva, cu a papia den condicion di anonimidad pasobra e nombramento ainda no tabata finalisa, a bisa AP cu e carta tabata autentico.



Alessandra Vellucci, hefe vocero di oficina di ONU na Geneva, a bisa cu e nombramento mester pasa door di “un proceso apropia” cu ta inclui consultacion cu e comite, y cu un decision final lo ser tuma door di Asamblea General di Nacionnan Uni na New York.

E termino presidencial di Salih a tuma luga inmediatamente despues di e ofensiva di grupo Islamic State na Irak y e bataya pa recaptura teritorio cu a ser tuma door di e grupo extremista, incluyendo e ciudad clave di Mosul den nort.

Presidente di Merca Donald Trump, durante su prome termino, a haci un bishita no anuncia na Irak ora Salih tabata presidente.

Salih, cu ta origina di ciudad Sulaimaniyah den region Kurdistan semiautonomo di nort di Irak, a biba fuera di e pais y a studia den Reino Uni pa varios aña durante gobierno di lider autocratico di largo plaso di Irak, Saddam Hussein.

El a bolbe na Irak y a ocupa varios cargo den gobierno despues di e invasion di 2003 cu a deroca Saddam, incluyendo minister di Plan y prome minister. For di 2009 te 2011 el a sirbi como prome minister di region Kurdistan.

Welga nacional di Italia convoca door di sindicato ta interumpi transporte y servicio di scol

(AP) — Un Welga nacional convoca diabierna door di e sindicato mas grandi di Italia a interumpi ampliamente transporte, salud y servicio di scol na henter e pais, den protesta contra plan di presupuesto di gobierno.

E protesta, cu ta dirigi riba e proyecto di ley di presupuesto pa 2026 proponi door di gobierno conservador di prome minister Giorgia Meloni, ta yega apenas dos siman despues di un otro welga general organisa door di sindicato mas chikito, cu e mesun motivacion.

El a afecta principalmente transporte, cu cancelacionnan y retrasonan registra pa tanto trein di distancia largo como regional. Scolnan publico na henter e pais a cancela les, forsando studiantenan keda na cas pa falta di transporte publico local den hopi ciudad.

Miles di trahador a sali na caminda diabierna ora manifestacionnan y concentracionnan di apoyo pa e welga a tuma luga for di nort te zuid.

Nan tambe a defende e proyecto di ley di presupuesto di gobierno, bisando cu e ta responde na necesidadnan di ciudadano pa menos presion fiscal y mas yudansa financiero pa famianan.

E welga nacional di Italia ta yega apenas un dia despues di esun convoca door di dos principal confederacion di sindicato di



Portugal, cu a interumpi severamente biahe diabierna y a forsa cancelacion di hopi cita medico y les di scol.

E dos grupo laboral, cu ta representa cerca di un miyon di trahador Portugues, a bisa cu e por ta e paro laboral mas grandi di e pais den mas cu un decada, mientras nan ta contesta cambionan plania door di gobierno centro-derecha den ley di empleo.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23***

Cu inmenso tristeza na nos curazon nos ta anuncia fallecimento di:

Matilda C. Clement-Lampe
***19-04-1951 †11-12-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada. Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23***

Cu dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Mariano N. Semerel
Cariñosamente yama “Mario of Mai”
***08-12-1940 - †06-12-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Plan di Merca ta busca pa Ucrania uni na EU den 2027, segun oficial

(AFP)—Ucrania lo uni na Union Europeo (EU) na januari 2027 bao e plan mas recien di Merca pa caba cu e guera cu Rusia, segun un fuente familiar cu e asunto a conta AFP diabierna.

E progreso complica di acceso na EU sa tuma par aña y ta rekeri un voto unanimo for di tur 27 miembro di e bloc, y algun pais, notablemente Hungria, vota repetidamente en contra di Ucrania su entrada.

E idea di un union rapido ta inclui den e ultimo version di un plan lidera pa Merca pa caba cu e guera, cual lo tambe mira Ucrania entrega tera na Rusia, y a causa un tension diplomatico den Europeo durante e ultimo par siman.

“E ta para eynan pero e ta keda un asunto pa negocia, y Mericanonan ta sosten’e,” e oficial mayor, papiando riba condicion di anonimidad, a bisa, referiendo na e plan di Merca.



Mientras tanto, Europeo y Ucranianonan ta puntrando Merca pa duna nan “garantia di seguridad” prome cu Ucrania negocia cualkier entrega teritorial, segun e presidencia Frances a bisa diabierna.

Washington tin e bentaha necesario pa convence lidernan oponiendo e miembresia di Ucrania pa cambia nan posicion, segun Zelenskyy a conta reporteronan, incluyendo AFP, diahuebs. “Merca por tuma stapnan pa desblokia nos caminda pa Union Europeo,” el a bisa, agregando cu “e presidente Mericano tin varios bentaha di influencia y cu esaki lo tin un efecto riba esnan cu ta buscando pa blokia Ucrania.”

Kyiv a lucha pa miembresia di EU pa hopi tempo y a implementa reformanan desde un revolucion pro-Europeo na 2014 pero a hay’e dificil pa destrui corupcion endemico—un prerekisito clave pa uni na e bloc.

Despues di completa un tour diplomatico den Europa siman pasa, Zelenskyy ta planea pa bishita Berlin dialuna pa mas discusion riba e plan, detayenan completo di cual no a ser publica. Zelenskyy lo discuti “e status di negociacionnan di paz den Ucrania” cu “varios lider di estado y gobierno Europeo, como tambe lidernan di EU y NATO,” Berlin a bisa.

Moscu a indica diabierna cu e tabata sospecha tocante e esfuersonan pa modifica e plan di Merca, cual el a sosten’e den gran parti y a acorda na mayoria exigencia. “Nos tin un impresion cu e version aki, cual ta treciendo dilanti pa discusion, lo empeora,” segun ayudo di politica den exterior di e Kremlin, Yuri Ushakov, a conta corant empresario Kommersant.

“E lo ta un proceso largo,” el a agrega, bisando cu Moscu no a mira un version actualisa di e plan desde e discusionnan entre presidente Ruso Vladimir Putin y envio Mericano Steve Witkoff y Jared Kushner na Moscu siman pasa.

Zelenskyy a bisa diahuebs cu Washington kier pa solamente Ucrania, no Rusia, retira su tropanan for di e algun parti di e region Donetsk den oriente, unda lo instala un “zona economico liber” y demilitarisa entre e dos ehercito.

Diabierna anochi, un consehero pa presidente Frances Emmanuel Macron a bisa: “Ucranianonan no a haci ningun acuerdo riba e teritorionan, no ta considerando ningun acuerdo riba e teritorionan awor y no ta considerando un DMZ (zona demilitarisa.)”

Rusia, cual tin e bentaha numerico den tropa y arma, ta avansando riba e campo di bataya pa algun luna caba, unda den november el e avance mas rapido den un aña.

Sinembargo riba diabierna, Ucrania a bisa cu el a tuma atrobe dos colonia cerca di Kupiansk—un ciudad importante y un centro di railway den noordoost di e pais. Zelenskyy a bishita e tropanan cerca di Kupiansk pa felicita nan—y a graba un video di su mes riba caminda na e entrada di e ciudad.

Un atake aereo di Rusia a trece daño na un barco di carga di Turkia den e region di Lama Preto den Odesa, segun Kyiv y e operador a bisa diabierna, causando un yamado atrobe for di Ankara pa stop cu e atakenan riba infrastructura di waf.

Turkia a adverti anteriormente di un “escalacion preocupante” den e Lama Preto despues cu Ucrania a tuma responsabilidad di atakenan di drone riba tankernan conecta cu Rusia den e area, y a haci yamado pa un “suspension” di atake.

Aruba Bank a celebra y reconoce su empleadonan di aña

Durante “Employee Recognition Event 2025”

Aruba Bank a celebra un anochi special pa 2025: e “Employee Recognition Event 2025”, cu a tuma lugar na Aruba Ocean Villas den un bon ambiente y un tema special di “Cuban Night”.

E evento a reuni empleadonan for di tur departamento pa honra y felicita e talento, dedicacion y excelencia operacional cu ta move e banco padilanti tur dia. Durante e evento, Aruba Bank a anuncia e ganadornan di:

Employee of the Year – Front Office: **Ana Tse Mora**

Employee of the Year – Back Office: **Randolph Ruiz**

Leader of the Year: **Rodney Geerman**

Team of the Year: **Contact Center**

E banco ta sumamente orguyoso di nan logro, y e impacto positivo riba experiencia di cliente, eficiencia interno y cultura di e organisacion.

Aruba Bank ta felicita tur e ganadornan di anochi, pero tambe un agradecimento profundo na tur nominado. Tur nominado a demostra liderazgo, compromiso y pasion pa nan trabou.

“Nos empleado ta nos motor principal y nos recurso di mas importante. Danki pa boso dedicacion y pa sigui mustra cu excelencia no ta un meta, sino un estilo di trabou.” – Militza Oduber-Gietel, Regional Human Resources a comparti durante e ceremonia.

Aruba Bank ta sigui inverti den un ambiente di trabou sano y e anochi ta un recordatorio di kico e banco por logra hunto.











FIND US ON
facebook
@bondianoticia
ALSO AVAILABLE ON



ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 13 december 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Natura N.V. verliest hoger beroep tegen Aruba Birdlife Conservation



Pagina 3

Alexandra Geerman: "Aruba discrimineert nog altijd tegen mensen met een beperking"



Pagina 2

Opinie: December opnieuw gekenmerkt door stagnatie en vertragingen in de import



Pagina 6



Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Universitair diploma opent geen deuren voor Alexandra Geerman

"Aruba discrimineert nog altijd tegen mensen met een beperking"



Een inclusieve samenleving voor mensen met een beperking: dat was dit jaar het thema van de Internationale Dag voor Personen met een Beperking, gevierd op 3 december. Het is een datum die zwaar weegt voor Alexandra Geerman, die zich blijft vastklampen aan de hoop dat Aruba een inclusieve samenleving kan zijn — ondanks signalen die het tegendeel lijken te bewijzen.

Het leven leek Alexandra aanvankelijk gunstig gezind. Ondanks ogenschijnlijk onoverkomelijke obstakels wist ze iets te bereiken waar velen nooit aan beginnen: zij studeerde af aan de Universiteit van Aruba met een bachelorgraad, terwijl zij blind is en in een rolstoel zit. Maar de realiteit buiten de muren van de universiteit bleek veel harder dan zij had verwacht.

Alexandra kreeg op vijfjarige leeftijd diabetes. Dat was haar eerste confrontatie met het besef dat het leven niet gemakkelijk zou worden. Toch groeide zij op als een vrolijk kind, gedragen door haar moeder die haar overal doorheen hielp. Ze ging naar school, later naar de universiteit — maar in haar eerste jaar aan de Faculteit Economie en Financiën (FEF) begon haar zicht te verdwijnen. Daarmee begon een lange periode van verdriet en veerkracht. Ze verloor niet alleen haar zicht, maar ook haar moeder, de persoon die haar altijd had ondersteund. Met de steun van haar vader wist Alexandra haar propedeuse te behalen.

De faculteit geloofde in haar capaciteiten: "Ze zeiden me dat ik rechten moest gaan studeren, maar ik hield altijd van economie." Het duurde uiteindelijk elf jaar, maar in 2021 studeerde Alexandra af met haar scriptie 'Un Aruba digital, con accesibel e-commerce na Aruba ta pa esnan cu limitacion di bista', waarin zij concludeerde dat de digitale toegankelijkheid in Aruba nog ver onder de maat is.

Daar eindigde het mooie verhaal — want ondanks talloze pogingen, sollicitaties en gesprekken, wilde geen enkel bedrijf of instantie in Aruba het risico nemen om een blinde bedrijfseconoom in dienst te nemen. Alexandra wees op internationale voorbeelden waar grote bedrijven werkplekken hebben aangepast, maar ook dat overtuigde niemand. "Ik neem het ze niet eens kwalijk. Ik zou als professional zelf ook heel kritisch kijken of de voordelen opwegen tegen de risico's," vertelt ze aan Bon Dia Aruba.

Met die realiteit besloot Alexandra verder te studeren, zodat ze haar papieren kon halen om docent te worden. Met steun van Funari schreef zij zich in bij het Instituto Pedagógico Arubano (IPA). De arts die haar moest keuren twijfelde aanvankelijk of Alexandra zou slagen voor de medische keuring omdat zij blind is. "Ik zei simpelweg dat ik een bachelordiploma heb, en hij tekende het formulier en zei: 'Éxito.'"

De lessen vonden 's avonds plaats; Alexandra was elke dag een uur te vroeg op school. Dankzij Funari verbleef zij overdag in het centrum om met hun bus naar les te gaan — essentieel voor haar zelfstandigheid. Alexandra coördineerde ook met hen hoe ze het beste geholpen kon worden tijdens haar eerste stage. Maar voordat ze aan stage mocht beginnen, moest ze lesgeven bij IPA zelf. Ze gaf les in haar vakgebied, boekhouden.

Hoewel een van de docenten onder de indruk was van haar les, vond een ander dat zij de "normale procedure" niet had gevolgd — iets dat voor een blinde student onmogelijk is. Kort daarna volgde een gesprek bij FAVI waarin IPA liet weten dat scholen Alexandra niet zouden accepteren tenzij zij zelf een assistent meebracht. Funari probeerde te bemiddelen, maar anders dan de Universiteit van Aruba wilde IPA geen aanpassing van het programma om Alexandra haar studie te laten afronden.



"Ga naar een psycholoog voor je trauma"

Wat het zwaarst woog, was dat een docent tegen haar zei: "Je probeert een gat op te vullen. Ga naar een psycholoog voor je trauma."

Die woorden braken haar. Ondanks het verlies van haar moeder, haar zicht en het feit dat haar partner eveneens slechtziend wordt, had Alexandra nooit gedacht dat een opmerking zo'n diepe wonde kon slaan. "Misschien was de dood van mijn moeder een trauma," zegt ze, "maar dit brak mijn droom om een onafhankelijke professional te worden." Ze belandde in een zware depressie.

"Aruba discrimineert nog steeds tegen deze groep," zegt Brenda Rasmijn van Funari. "IPA wist vanaf het begin van Alexandra's situatie. Laat haar dan niet toe om vervolgens te zeggen dat het toch niet kan." Alexandra bevestigt dat dit de eerste keer was dat zij zich echt gediscrimineerd voelde om haar beperking.

Alexandra herinnert zich nog de vreugde toen zij afstudeerde aan de Universiteit van Aruba — een veilige plek waar ze zich gesteund voelde. "Het doel was mijn studie afmaken. Ik keek uit naar dat moment, maar toen het kwam, was het toch moeilijk." Ze zou graag verder studeren voor haar master, maar financieel is dat nu niet haalbaar. Ook wil zij niet via Trampolin pa Trabou werken, omdat dit een uurloon betekent dat ver onder dat van iemand met een universitair diploma ligt. "En ik mag geen cent extra verdienen, want dan verlies ik mijn bijstand. Die zekerheid heb ik nodig."

Hoewel Alexandra toegeeft dat zij nog steeds worstelt met depressie, blijft haar opgewekte persoonlijkheid zichtbaar. Ze volgt cursussen fotografie bij FAVI, en muziek- en instrumentenlessen bij Funari. Onlangs bracht de FAVI-groep een kerstlied uit en gaven ze een concert voor publiek.

De weg naar een zelfstandige professionele carrière is misschien lang, maar Alexandra weigert op te geven — en Funari evenmin. Zowel zij als Rasmijn geloven dat Aruba ooit zal inzien dat een inclusieve samenleving essentieel is voor sociale vooruitgang, zoals ook het thema van de Internationale Dag voor Personen met een Beperking 2025 benadrukt.

Daar zijn voldoende voorbeelden van wereldwijd: mensen met een beperking die dankzij aanpassingen en technologie optimaal functioneren op de arbeidsmarkt. Een daarvan is Saima Ashraf, een blinde CPA (Certified Public Accountant) in Engeland. Volgens analisten wordt deelname mogelijk wanneer innovatieve ideeën worden gebruikt om productiviteit en zelfstandigheid van werknemers met een beperking te ondersteunen. Hun bijdrage wordt zichtbaar in loyaliteit, betrokkenheid en connectie met doelgroepen waarvoor inclusie en creativiteit een essentieel perspectief bieden.

Natura N.V. verliest hoger beroep tegen Aruba Birdlife Conservation

Hof bevestigt dat bouwstrand bij Embassy Suites niet mag doorgaan

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie heeft deze week uitspraak gedaan in het hoger beroep van Natura Development N.V. tegen de stichting Aruba Birdlife Conservation (ABC). In het geschil stond de voorgenomen aanleg van een kunstmatig strand voor het hotel Embassy Suites centraal. Zowel het vonnis als de voorgeschiedenis laten zien dat de juridische strijd zich al jaren toespitst op één cruciaal punt: de werkzaamheden mogen uitsluitend plaatsvinden wanneer zowel een bouwvergunning als een natuurontheffing zijn verstrekt. Dat is tot op heden niet het geval.

Met de uitspraak van 9 december 2025 maakt het Hof duidelijk dat Natura geen belang meer heeft bij een verdere beoordeling in hoger beroep. De eerdere beslissing van het Gerecht, waarin de vorderingen van ABC werden toegewezen en Natura de werkzaamheden aan het beoogde strand moest staken, blijft in stand. Daarnaast veroordeelt het Hof Natura tot vergoeding van de proceskosten van ABC.

Een jarenlange strijd om een strand

Het conflict vindt zijn oorsprong in 2018, toen Natura Development N.V. begon met de bouw en ontwikkeling van een luxe hotelproject, het Embassy Suites-complex. Het project omvat 330 suites, zwembaden, diverse voorzieningen en — heel belangrijk in het huidige dossier — een ondergrondse tunnel die gasten veilige toegang moet bieden van het hotel naar de kust aan de overzijde van de weg.

Parallel aan de hotelbouw wilde Natura een nieuw strand realiseren direct voor het complex. Die strandaanleg moet de beleving van hotelgasten compleet maken en het product toeristisch aantrekkelijker positioneren. Voor de uitvoering hiervan verkreeg Natura op 16 juni 2023 een bouwvergunning voor het ophogen en egaliseren van de zeebodem in de beoogde kustzone.

Volgens ABC zou de aanleg echter leiden tot ernstige schade aan beschermd zeegras, waaronder *Thalassia testudinum* ("yerba di caña"), en verstoring van overige beschermde mariene habitats. Zonder natuurontheffing — verplicht op grond van artikel 8 van de Natuurbeschermingsverordening — mochten deze werkzaamheden volgens de stichting niet plaatsvinden. In een kort geding vorderde ABC daarom dat Natura het werk zou staken. Het Gerecht stelde de stichting in het gelijk.

Bestuursrechtelijke uitspraken bepaalden de koers

Terwijl Natura vocht om het bouwproject voort te zetten, speelde in bestuursrechtelijke zin een parallel traject. ABC had bezwaar gemaakt tegen de aan Natura verleende bouwvergunning. Toen dat bezwaar werd afgewezen, ging de stichting in beroep en verzocht zij tevens om een voorlopige voorziening. Het Gerecht behandelde beide procedures gelijktijdig en deed op 15 november 2023 uitspraak in de zaak (AUA202303735). Daarbij verklaarde het Gerecht het beroep van ABC gegrond, herriep de bouwvergunning en wees het de aanvraag van Natura af. De beslissing op bezwaar werd vernietigd. Daarnaast speelde de belangrijke uitspraak van 31 juli 2024 (AUA2023H00197 en AUA2023H0025). Daarin oordeelde het Gerecht dat de aanvraag van Natura ter zake van de aanleg van een strand terecht was afgewezen omdat de gronden de bestemming "Strand" hadden. Het Hof benadrukt in de huidige zaak dat deze bestuursrechtelijke uitspraken bindend zijn voor de civiele procedure in kort geding: er bestaat geen ander civielrechtelijk oordeel dat deze besluiten kan doorkruisen.

Het Hof verwijst in de recente uitspraak expliciet naar deze bestuursrechtelijke beslissingen en herhaalt dat Natura, wanneer zij werkzaamheden wil uitvoeren die vallen onder de voorschriften van de Natuurbeschermingsverordening, opnieuw een vergunning moet aanvragen. De eerdere bouwvergunning uit 2023 was bovendien van rechtswege vervallen, omdat de werkzaamheden niet binnen zes maanden waren gestart — een omstandigheid die door het Gerecht al was vastgesteld en door het Hof is overgenomen.

Natuurontheffing: essentieel én nog steeds niet verleend

Een terugkerend element in het dossier is dat Natura wél een bouwvergunning had (al is die inmiddels vervallen), maar géén geldige natuurontheffing. De geplande werkzaamheden zouden onvermijdelijk leiden tot verwijdering van beschermd zeegras en aantasting van kwetsbare ecosystemen. De wet verbiedt dit zonder expliciete ontheffing.

In maart 2025 kreeg Natura te horen dat zowel haar bezwaar als haar aangepaste aanvraag voor een natuurontheffing was afgewezen door de toenmalige minister van Natuur, Ursell Arends. In een publieke reactie legde Arends destijds uit dat het gebied voor de kust van Embassy Suites mogelijk een van de weinige resterende relatief ongerepte zones van de westkust vormt. Het herbergt volgens ecologen zeegrasvelden, mariene fauna, koraalstructuren en andere beschermde soorten die kwetsbaar zijn voor ingrepen.



Een ecologisch rapport van de Aruba Conservation Foundation was bijzonder duidelijk:

"Het mariene gebied voor Hilton Embassy Suites is waarschijnlijk het laatste ongestoorde stuk kustlijn aan de westkant van Aruba. Elke ontwikkeling hier zou de biodiversiteit volledig tenietdoen."

De minister verwees in zijn afwijzing ook naar een alternatieve locatie, Juanita Beach, die Natura Development reeds gebruikt voor stranden en voorzieningen voor hotelgasten, zonder dat daarvoor druk wordt uitgeoefend op beschermde ecosystemen. Dit historische element uit de reeks besluiten speelt in het vonnis van het Hof geen directe juridische rol, maar geeft wel belangrijke context bij de beleidsmatige belangenafweging.

Waarom het hoger beroep van Natura is afgewezen

In de civiele hogerberoepsprocedure staat in beginsel de vraag centraal of Natura nog belang heeft bij een inhoudelijke beoordeling. Het Hof komt tot de conclusie van niet — en die beslissing rust op drie pijlers:

1. Natura beschikt over een volledig bestuursrechtelijk rechtsmiddelentraject.

Zij heeft toegang tot bezwaar, beroep, hoger beroep én voorlopige voorzieningen. Omdat die wegen openstaan, is er geen taak voor de civiele rechter om alternatieve voorlopige maatregelen te treffen.

2. De bouwvergunning is vervallen en kan civielrechtelijk niet worden "hersteld".

De bestuursrechter heeft vastgesteld dat Natura opnieuw een vergunning moet aanvragen. De civiele rechter kan niet vooruitlopen op een nog te nemen bestuursrechtelijke beslissing.

3. Natura's argument dat zij een civiele uitspraak nodig heeft vanwege opgelegde dwangsommen, gaat niet op. De dwangsommen zijn alleen relevant zolang Natura illegale activiteiten zou willen voortzetten. Maar zonder natuurontheffing én zonder bouwvergunning mag toch geen enkele strandaanleg plaatsvinden. Het civiele oordeel kan deze realiteit niet veranderen.

Het Hof benadrukt dat Natura zich ten onrechte op het standpunt stelt dat uitsluitend een natuurontheffing voldoende zou zijn om het project voort te zetten. Volgens vaste rechtspraak — bevestigd in het vonnis van 31 juli 2024 — is zowel een natuurontheffing als een bouwvergunning vereist.

Daarmee is het hoger beroep volgens het Hof zonder belang geworden.

De beslissing van het Hof

Het Hof komt tot de slotsom dat de eerdere uitspraak van het Gerecht volledig in stand blijft. Het hoger beroep wordt verworpen. Natura wordt als verliezende partij veroordeeld in de proceskosten, die door het Hof worden vastgesteld op AWG 7.000 aan advocaatkosten van ABC.

De essentie van de uitspraak is helder: Zonder de juiste vergunningen — zowel bouwkundig als ecologisch — kan Natura het strandproject juridisch niet voortzetten. De bestuursrechtelijke uitspraken waarin de oorspronkelijke vergunningen zijn vernietigd, staan overeind en bepalen het verdere verloop. Een zaak die breder speelt dan één hotel Hoewel het geschil juridisch draait om vergunningen en ontheffingen, raakt het inhoudelijk aan een bredere maatschappelijke discussie op Aruba: hoe worden economische ontwikkeling en natuurbescherming met elkaar in balans gebracht?

Het dossier belicht een structureel spanningsveld. Aruba wil zijn toeristisch product versterken, maar heeft tegelijkertijd een steeds kwetsbaarder kustlijn met beschermde ecosystemen. De uitspraak van het Hof benadrukt dat bij dergelijke projecten de milieuwetgeving leidend is. Strikte bescherming van flora en fauna — inclusief zeegrasvelden, mangroven en mariene habitats — is geen formaliteit, maar een wettelijke verplichting.

Het is nog niet bekend of Natura een nieuwe vergunningsaanvraag zal indienen. Wel staat vast dat een eventuele aanvraag veel zwaarder getoetst zal worden, gezien de eerdere rapporten, de afwijzingen van de minister en de juridische vaststelling dat het gebied ecologisch hoogwaardig is.

Met het vonnis heeft het Hof definitief bevestigd dat de aanleg van een strand voor Embassy Suites niet mag worden voortgezet zonder de vereiste vergunningen — en dat Natura die op dit moment niet bezit. Voor ABC vormt de uitspraak opnieuw een bevestiging van haar jarenlange inzet voor de bescherming van Aruba's mariene natuur. Voor Natura betekent het dat de onderneming terug moet naar de bestuursrechtelijke tekentafel, mocht zij het project überhaupt verder willen nastreven.

Wat wel vaststaat: het conflict heeft het debat over natuurbescherming versus toerisme opnieuw op scherp gezet, en dat zal ongetwijfeld nog lang nawerken in toekomstige besluitvorming op het eiland.

ARUBAVANDAAG

Weten we heel zeker... *Dat er niets gaat gebeuren...?*

Volgens de Nederlandse regering zou er geen reden tot ongerustheid zijn op de eilanden vlakbij Venezuela, in verband met het huidige conflict tussen de Verenigde Staten en Venezuela, dat op elk moment nog ernstiger kan worden. Het gaat ons niet zozeer om het tegenspreken van het Nederlandse standpunt, maar we moeten waakzaam blijven want een ernstiger situatie kan ons wel degelijk raken en het is daarom belangrijk om alle mogelijkheden op een rijtje te hebben. Om dit te evalueren is het nodig de situatie in Venezuela nader te bekijken, in het bijzonder de gebeurtenissen van de afgelopen twee decennia. Ook is het van belang in het oog te houden dat de huidige Amerikaanse regering in internationale aangelegenheden een compleet andere actor is dan de voorgaande regeringen van dat land, hetgeen een aantal mogelijk catastrofale opties met zich mee kan brengen die voorheen niet tot de realistische mogelijkheden behoorden.

Heel belangrijk in de huidige situatie is de wijze waarop de regering van Nicolas Maduro de eilanden bekijkt. We hebben al een zekere geschiedenis met dit regime en hun pogingen in verband met de narcoticahandel achter de rug. In 2014 vond in Aruba de aanhouding plaats van de militair die de Venezolaanse geheime dienst leidde, Hugo “El Pollo” Carvajal, op verzoek van de Amerikaanse overheid. Carvajal werd gesignaleerd als een belangrijke pion van het regime in de narcoticahandel vanuit Venezuela. De regering-Maduro had Carvajal voorgedragen als consul in Aruba en volgens voor ons betrouwbare bronnen verbleef hij al geruime tijd in Aruba, daar zijn dochter een appartement had in een gebouw naast de vertegenwoordiging van de Nederlandse regering (VNO). De tip dat hij weer onderweg naar Aruba zou zijn kwam dus van de VS en Carvajal werd bij binnenkomst aangehouden. De rechtszaak die hij aanspande eindigde met de rechterlijke uitspraak dat zijn uitlevering aan de VS geoorloofd was, maar de toenmalige minister van buitenlandse zaken in Den Haag koos ervoor om de relatie met de regering-Maduro niet verder op de spits te drijven en liet Carvajal naar zijn land vertrekken, waar hij als een ware ‘Chavista’ held werd ontvangen. Niet dat hem dat veel opleverde want zijn clandestiene verblijf in Spanje eindigde met zijn aanhouding en uitlevering aan de VS. De ironie is nu dat de inlichtingen van Carvajalover de organisatie van de narcoticahandel door het regime van Chavez en Maduro een heel waardevolle bron voor de VS-overheid is gebleken.

Gedurende het daaropvolgende decennium waren er geen signalen van Venezolaanse pogingen om een ‘pied-à-terre’ in Aruba te krijgen, hoewel dat niet echt uit te sluiten valt. Maar, dat neemt niet weg dat het gebied waar ons eiland zich bevindt altijd al en tot op heden een van de belangrijkste zones is voor de export van drugs. Opmerkelijk is hierbij dat het Venezolaanse regime in 2022 het nabije schiereiland van Paraguana onder strikte militaire controle heeft gebracht, dit naar eigen zeggen met het doel om meer greep te krijgen op de drugstransporten in het gebied. Kort daarna kwamen berichten, onder andere van de organisatie InsightCrime, over de aanwezigheid van Mexicaanse drugskartels op het schiereiland, onder meer het kartel van Sinaloa, onder kennelijke bescherming van het regime-Maduro.

Recentelijk kwam het schiereiland weer in het nieuws vanwege de huidige spanningen tussen de VS en Venezuela. De Venezolaanse minister van defensie, Padrino Lopez, kondigde de versterking aan van de militaire waakzaamheid in zowel Paraguana als Guajira (aan de overzijde van het meer van Maracaibo),volgens een bericht in de lokale krant La Mañana. Volgens de defensieminister waren de maatregelen genomen omdat het ging om de gebieden waarin de meeste drugstransporten zouden plaatsvinden. Gedurende de laatste maandenis het regime van Maduro bezig te laten zien dat men serieus werk maakt van het bestrijden van de drugstransporten, al zal dat wel geen indruk maken bij de Amerikaanse regering. In ieder geval hadden we Padrino’sbevestiging niet nodig om te weten dat het gebied om ons heen wemelt van de drugstransporten; dat is al decennialang de realiteit in dit gebied.

De hier beschreven details verplichten ons tot een nader bekijken van de huidige situatie. Het is dus mogelijk dat de VS in het gebied vlak bij ons zaken gaat aanpakken, als het de bedoeling is om de drugstransporten te elimineren of te beperken. In dat geval bestaat er een reëel gevaar dat we hierbij betrokken kunnen raken vanwege de nabijheid van een mogelijk strijdtoneel. Bovendien moet men rekening houden met de recente internationale berichtgeving waarin de landen in de regio die steunpunten vormen voor de Amerikaanse defensie met name werden genoemd, waaronder Aruba en Curaçao, zoals op te maken valt uit een bericht in deze editie. De vraag is of bij een mogelijke aanval vanuit Venezuela, bijvoorbeeld als represaille, we op enige bescherming kunnen rekenen. Een schip van de Nederlandse marine zal weinig kunnen betekenen als die aanval op het land plaatsvindt...

Maar zowel in de VS zelf als op internationaal niveau bestaat grote twijfel of de bestrijding van drugstransporten wel het belangrijkste doel is. Dat doel lijkt ons eerder de grote natuurlijke rijkdommen van het buurland, met name de aardolie en diverse mineralen die zich vooral in het Oosten van het land bevinden. Bovendien, als het de bedoeling is om een regeringswisseling te bewerkstelligen, dan zou een aanval op de regeringszetel meer voor de hand liggen. Anderzijds, als de regering-Trump ervoor kiest om geen grote aantallen troepen aan land te zetten in een massale invasie, zou het toch kunnen gebeuren dat men ervoor kiest om de belangrijke drugsnesten aan te pakken, wat toch militaire acties in onze nabijheid zou kunnen betekenen.

Het probleem voor Aruba, dat samen met Trinidad & Tobago de meest nabije grenzen met Venezuela deelt, is dat we vrijwel niets in eigen hand hebben. We kunnen wel de Nederlandse regering willen geloven, maar het gaat hier om een strijd tussen twee totaal onverantwoordelijke regeringsleiders, een in Miraflores en de andere in het Witte Huis...

RvA: Begroting 2025 is solide, maar mist strategische duidelijkheid

De Raad van Advies (RvA) heeft zijn oordeel gegeven over de tweede wijziging van de begroting 2025. In het advies van 5 november 2025 concludeert de Raad dat de begroting in grote lijnen uitvoerbaar en financieel gezond is, maar dat essentiële onderdelen duidelijker moeten worden toegelicht voordat het voorstel naar het Parlement kan worden gestuurd.

De RvA baseerde zijn beoordeling op de Najaarsnota 2025 en op het CAft-advies van september. Deze documenten schetsen een positief economisch beeld voor Aruba: DEZHI verwacht voor 2025 een nominale groei van 3,2%, terwijl IMF en CBA vergelijkbare vooruitzichten rapporteren. Dit creëert financiële ruimte, maar volgens de Raad ook verantwoordelijkheid om die ruimte verstandig te benutten.

De tweede begrotingswijziging verhoogt het geraamde overschot van Afl. 78,3 miljoen naar Afl. 114,2 miljoen—1,6% van het bbp. Dat komt vooral door hogere belastinginkomsten (Afl. 39,1 miljoen extra). De uitgaven stijgen eveneens, onder meer door hogere kosten voor goederen, diensten en extra investeringen.





Toch plaatst de RvA kritische kanttekeningen. Een belangrijk aandachtspunt is de toepassing van het beleid voor meevallende inkomsten (LAft). Volgens de Raad legt de regering niet duidelijk genoeg uit hoe onverwachte meeropbrengsten moeten worden verdeeld tussen schuldaflossing en investeringen. De RvA presenteert daarom een eigen tabel waarin onder meer staat dat van het financieringssaldo vóór toepassing van het beleid (Afl. 122,9 miljoen) een verplicht bedrag van Afl. 73,9 miljoen naar schuldaflossing moet gaan.

Daarnaast wijst de Raad op de dividenduitkering van de Centrale Bank van Aruba. De oorspronkelijke begroting ging uit van Afl. 20 miljoen, maar de CBA rapporteerde over 2024 een nettowinst van Afl. 70,4 miljoen—een bedrag dat traditioneel grotendeels aan de overheid wordt uitgekeerd. De RvA adviseert de regering om deze hogere inkomsten te verwerken en prioritair in te zetten voor schuldreductie, gezien de hoge internationale rente.

Ook plaatst de RvA vraagtekens bij de haalbaarheid van het nieuwe investeringsfonds dat in 2025 zou worden opgericht. Omdat de Raad dit fonds nog inhoudelijk moet beoordelen, lijkt realisatie binnen het lopende jaar niet realistisch.

In zijn slotconclusie stelt de RvA dat de begroting solide is, maar dat de regering meer duidelijkheid moet geven over de verwerking van meevallers, de dividendraming en de uitvoerbaarheid van nieuwe beleidsinstrumenten. Transparantie en begrotingsdiscipline blijven volgens de Raad cruciaal voor Aruba’s financiële stabiliteit.

Kan de Venezolaanse nachtmerrie... *Nog een goede afloop krijgen...?*

Onze regio blijft onafgebroken in het internationale nieuws, door verschillende gebeurtenissen die allemaal te maken hebben met de situatie in Venezuela. Een spectaculaire ontsnapping op een boot van de Nobelprijswinnares,die haar naar Curaçao bracht kon niet voorkomen dat ze te laat was voor de prijsuitreiking, hetgeen voor extra drama zorgde. Er is een vredesvoorstel van Colombiaanse zijde en er is een pauze gekomen in de Amerikaanse aanvallen op boten die vermoedelijk drugs transporteren. Een teken dat er onderhandelingen plaatsvinden waarbij verschillende landen betrokken zijn?

Maria Corina Machado heeft een einde gemaakt aan haar verborgen verblijf in eigen land en na de plechtigheden in Noorwegen is het de vraag hoe zij het land weer in moet komen. Een mogelijkheid is dat Noorwegen druk gaat uitoefenen op het regime van Maduro om tot een oplossing te komen. Men moet niet vergeten dat Noorwegen in het recente verleden meermalen heeft bemiddeld tussen het regime en de oppositie, wat niet tot resultaten leidde, maar het land van de Nobelprijs moet toch nog enig krediet hebben in het Miraflorespaleis, de zetel van de president. Bovendien, als het waar zou zijn dat Nicolas Maduro getracht heeft om direct met de regering-Trump te onderhandelen, zou een betrokkenheid van Noorwegen een positief effect kunnen hebben. Maar er zijn meer elementen om rekening mee te houden in de huidige situatie. Zoals de steun, of beter gezegd het gebrek hieraan voor het regime van Maduroin de eigen regio en het continent. De linkse regeringen in het gebiedvertonen een duidelijke splitsing tussen de meer radicale en de gematigde regeringen. Onder deze laatste bijvoorbeeld Brazilië, waar de regering van Lula da Silva zich heeft uitgesproken tegen een invasie van de VS, Maduro niet openlijk steunt maar ook weer geen oproep doet aan Maduro om af te treden. Na Maduro tot in 2023 duidelijk te hebben gesteund is in 2024 na de verkiezingen in Venezuela hierin verandering gekomen. Lula da Silva nam een voorzichtiger positie in ten aanzien van de situatie in het buurland, zeker na enkele ontmoetingen met president Trump. Een ander belangrijk land is Colombia, waar president Petro deze week zijn vredesvoorstel, met daarbij inbegrepen een algemene amnestie, opnieuw naar voren heeft gebracht. De eerste keer dat Petro dit voorstel bracht was in augustus 2024 na de presidentsverkiezingen in Venezuela. Petro kwam recentelijk onder druk te staan van de Amerikaanse regering; president Trump uitte de kritiek dat Petro vrijwel niets zou hebben gedaan aan het bestrijden van de productie en export van cocaïne in Colombia en Trump dreigde de financiële hulp die Colombia nog ontvangt stop te zetten. Bovendien moet Petro in eigen land voorzichtig manoeuvreren, daar het af en toe wat sympathie voor Maduro tonen nog heel wat anders is dan het suggereren dat zijn land ook de kant op moet die Venezuela in de afgelopen 25 jaar alleen maar ellende heeft bezorgd. De genoemde splitsing tussen de linkse regeringen op het continent levert dus alleen maar steun op van Nicaragua en Cuba. Colombia en Brazilië, die bovendien de buren zijn van Venezuela, hebben directe belangen in het niet verergeren van de situatie in het buurland. Vooral Colombia heeft al het overgrote deel van de Venezolaanse vluchtelingen naar zich toe zien komen, waarvan een deel is gebleven en een ander deel door is gegaan naar andere landen. Een langdurig militair conflict in het buurland zou opnieuw leiden tot een herhaling van die tragedie, iets waar Colombia niet op zit te wachten.

Intussen moet men wel de ironie inzien van de huidige situatie waarin het Venezolaanse regime wordt aangevallen door de regering-Trump, die na 250 jaar democratie goed op weg is om een einde te maken aan dat democratisch bestel, in de richting van het regime dat Trump het meest aanspreekt, dat van Wladimir Poetin in Rusland, dat kennelijk ook model heeft gestaan voor het regime van Maduro. De overeenkomsten komen wellicht nu nog niet zo naar voren; er zijn andere zaken die ook de aandacht trekken, zoals de natuurlijke rijkdommen in het buurland waarvoor de regering-Trump een te gretige belangstelling heeft. Meer en meer zal de aandacht verlegd worden van de bestrijding van drugstransporten naar andere zaken en de aanwezigheid van zo'n grote militaire aanwezigheid wordt gerechtvaardigd door de machtswisseling die Washington in Venezuela wil bewerkstelligen. Dit zou de VS ook goed uitkomen omdat Trump's regering steeds meer interne oppositie ervaart over de wijze waarop de acties op zee tegen drugstransporten in het Caribisch gebied en aan de Pacificzijde worden uitgevoerd, met name het doden van mensen zonder enige vorm van proces, hetgeen de kritiek heeft doen ontstaan over de legaliteit hiervan en de verantwoordelijkheid van bewindsmensen en militairen in mogelijke moord dan wel oorlogsmisdaden. Het is niet voor niets dat in de afgelopen weken geen berichten meer zijn geweest over dergelijke acties.

Wat nu kan gaan plaatsvinden is een actie van de belangrijke Latijns-Amerikaanse landen, waaronder in ieder geval Brazilië en Colombia, om met een voorstel te komen dat voor alle partijen acceptabel is. Maar succes is hierbij niet gegarandeerd. President Petro heeft zoals eerder gemeld een algemene amnestie voorgesteld, wat kennelijk ook de amnestie zou moeten inhouden voorde misdrijven van militairen en politie. Er loopt op dit moment een proces bij het Internationale Strafhof in Den Haag tegen Maduro en andere figuren van zijn regime; een moeilijke klus dus voor de eventuele onderhandelaars. Het is ook onmogelijk een oplossing te vinden zonder de hervorming van de geüniformeerde diensten te overwegen; na meer dan vijfentwintig jaar deelname aan politieke onderdrukking zijn er grote economische belangen ontstaan door de enorme verrijking onder de top van die korpsen. Zoals we bij meerdere gelegenheid naar voren hebben gebracht, is het geen kwestie van uitsluitend het vertrek van Nicolas Maduro, wat wel de indruk zou kunnen zijn die het publiek krijgt door de wijze waarop in de internationale berichtgeving zaken worden gepresenteerd. Een wisseling van de wacht zal een lang en moeilijk proces worden.

Moeder van Luz Divina Paulino vraagt om duidelijkheid in zaak rond lichaam in vriezer

Het schokkende aantreffen van in stukken gesneden menselijke resten in een vriezer in Solito heeft eind vorige maand de Arubaanse gemeenschap diep geraakt. De politie identificeerde het slachtoffer als de Dominicaanse Luz Divina Paulino, die door geweld om het leven is gebracht. Nu spreekt haar moeder, Maria Altagracia Pérez Paulino, vanuit de Dominicaanse Republiek en vraagt zij om gerechtigheid én duidelijkheid in de zaak.



In een interview met het medium Perico Dominicano vertelt Pérez Paulino dat zij nog altijd niet kan bevatten wat haar dochter is overkomen. Zij verklaart dat haar kleinzoon — die volgens media-aanduidingen als hoofdverdachte wordt gezien — professionele hulp zou hebben moeten krijgen, gezien de manier waarop het lichaam werd aangetroffen. "Dit is een zaak vol haat. Ik geloof niet dat hij dit alleen kon doen, of hij moet het al lange tijd hebben gepland. Ik dacht nooit dat mijn kleinzoon tot zoiets in staat zou zijn," aldus de moeder.

Volgens Pérez Paulino had haar dochter nooit problemen gemeld met de jongeman, die zij vanaf zijn derde levensjaar opvoedde alsof hij haar eigen kind was. Luz Divina verliet haar geboorteland op zeventienjarige leeftijd en woonde al 42 jaar in het buitenland, waarvan sinds 1991 op Aruba. Zij was eigenaar van haar woning en verhuurde twee appartementen. Ze werkte jarenlang bij restaurant Chalet Suisse, waar collega's op 2 november alarm sloegen omdat zij bijna een maand niet op werk was verschenen.

De vondst van haar lichaam volgde op 26 november, toen de politie de resten in een vriezer aantrof. Hoewel er op sociale media geruchten circuleren dat de verdachte Aruba zou hebben verlaten — sommigen noemen de Dominicaanse Republiek, anderen Panama — heeft de politie nog geen verdachte officieel bevestigd. Wel meldden media dat de persoon mogelijk huur had geïnd van de appartementen die op naam van het slachtoffer stonden.

Pérez Paulino deelt dat haar dochter haar hele leven hard heeft gewerkt en altijd zorg droeg voor de familie in de Dominicaanse Republiek. Met tranen in haar ogen richtte zij zich tot de vermoedelijke dader: "Ik had nooit gedacht dat jij zoiets zou kunnen doen. Ze heeft je opgevoed, ze heeft je grootgebracht. Dit is een wrede daad."

De familie reist binnenkort naar Aruba om juridische, bancaire en administratieve zaken van het slachtoffer te regelen. Intussen loopt een intensief politieonderzoek. De nabestaanden hopen dat de verdachte wordt gevonden en dat het onderzoek snel duidelijkheid brengt.

De politie roept iedereen die mogelijke informatie heeft op om contact op te nemen via tiplijn 11141. Anonimiteit wordt gegarandeerd. KPA en Aruba Vandaag betuigen hun diepe medeleven aan de familie van het slachtoffer.

ARUBAVANDAAG

Opinie: December opnieuw gekenmerkt door stagnatie en vertragingen in de import

Als eiland met beperkte lokale productie is Aruba sterk afhankelijk van import om in de dagelijkse behoeften van zijn bevolking te voorzien. De cijfers spreken voor zich: in 2023 bedroeg de totale waarde van geïmporteerde goederen en diensten ongeveer 2,97 miljard dollar — een volume dat de export ver overstijgt.

Deze importstroom is niet zomaar een statistiek, maar de ruggengraat van vrijwel elk aspect van het dagelijks leven op het eiland: van voedsel en consumentenproducten tot bouwmaterialen, voertuigen en elektronica. In dat licht is de rol van de Douane niet alleen belangrijk, maar essentieel voor Aruba's economische gezondheid. De Douane is de poortwachter: zij handhaaft regelgeving, int belastingen en tarieven, voorkomt illegale handel en zorgt dat importen veilig en efficiënt het land binnenkomen.

Toch laat de prestaties van de Douane regelmatig te wensen over — vooral wanneer de economie volop draait, zoals in de drukke decemberperiode. Bedrijven proberen hun voorraden aan te vullen voor het eindejaarsseizoen, en consumenten verwachten goed gevulde schappen met alles van speelgoed tot elektronica. Maar veel ondernemers signaleren dat de autoriteiten weinig doen om de Douane voor te bereiden op piekdrukte. Het departement lijkt onderbemand; vertragingen in het vrijgeven van goederen worden als normaal beschouwd; bureaucratie en inefficiëntie remmen de legale handel.

Uit gesprekken met diverse ondernemers blijkt hoe schadelijk deze vertragingen zijn voor een kleine economie als die van Aruba. Goederen bederven in containers; winkeliers lopen omzet mis; kosten lopen op. In een land waar bijna alles geïmporteerd wordt, is dit meer dan een ongemak — het ondermijnt bedrijven, tast vertrouwen aan en verzwakt het economische momentum.

Nog verontrustender zijn de aanhoudende beschuldigingen van corruptie binnen de Douane. Recente berichtgeving herinnert eraan dat smokkel, illegale handel en corruptie reële risico's blijven die de integriteit van de hele toeleveringsketen aantasten. Soms lijkt het alsof de handel gegijzeld wordt door het systeem dat haar zou moeten beschermen.

Als we als gemeenschap een gezonde economie willen, met eerlijke concurrentie, betrouwbare bevoorrading en vertrouwen in onze instellingen, dan kan de situatie niet blijven zoals zij is. De Douane heeft hervorming nodig: voldoende personeel, transparante en efficiënte processen, versterkte toezichtsmechanismen tegen corruptie, en een planning die piekdrukte vooraf anticipeert — niet doet alsof december elk jaar een verrassing is. En als er te weinig personeel is, dan horen er in die periode geen vakanties te worden gegeven, of moeten tijdelijke krachten worden ingezet.



Andere overheidsdiensten tonen al dat innovatief hervormen wél kan. Het is tijd dat de Douane dit voorbeeld volgt.

Mijn oproep aan de autoriteiten: als u zegt dat u de Arubaanse economie wilt stimuleren, laat het dan zien. Investeer in de douane-infrastructuur. Prioriteer consistente dienstverlening. Versterk integere medewerkers. Bied de transparantie die de bevolking verdient.

Want op een eiland waar we bijna alles importeren, is niets fundamenteler dan een Douanesysteem dat werkt.

— Auteur anoniem

De inflatie heeft inmiddels… *Ook de middenklasse bereikt…*

Een analyse van de Centrale Bank van de inflatoire effecten op de middenklasse in het laatste decennium laat ons met duidelijke cijfers zien dat ook deze categorie verslechterende omstandigheden meemaakt. Daarmee is de werkelijkheid van de groepen met nog minder inkomen niet verdwenen, maar blijft hier even buiten beschouwing. Zodoende kunnen we concluderen dat een nog geschiktere titel voor dit onderwerp ongeveer zo zou moeten luiden: "De middenklasse heeft ook te lijden gehad onder de inflatie." Maar als we ons oncentreren op hetgeen de middenklasse een duidelijke achterstand heeft doen oplopen in de onderhavige onderzoeksperiode, blijkt dat het niet alleen de inflatie is geweest die de financiële positie van deze middenlaag heeft aangetast; er waren andere factoren die daarin een belangrijke rol hebben gespeeld.

We gaan daarvoor even terug naar de beginjaren 2010. In de onderhandelingen tijdens de Sociale Dialoog, op zoek naar mogelijke oplossingen op langere termijn voor de fondsen voor pensioen en ziektekosten werd het duidelijk dat het scheppen van meer ruimte voor de burgers met de kleinste inkomens financiële consequenties zou hebben voor de burger met een wat ruimer inkomen, de groep met de zogeheten 'schouders die het gewicht zouden kunnen/moeten dragen" en die ook dat gewicht op de schouders kreeg. De verhoging van de inkomensgrens van Afl. 56.000 naar Afl. 85.000 plus de premieverhoging was drastisch te noemen maar men zag geen ander alternatief en tot op de dag van vandaag is die moeilijk aan te wijzen.

In ieder geval zorgden de toen genomen maatregelen voor twee belangrijke oplossingen: de – voorlopige – levensvatbaarheid van het AZV-fonds en de redding voor zeker tien jaar van het AOV-fonds vanwege de maatregel van het geleidelijk ophogen van de pensioenleeftijd naar 65 jaar en de verhoging van het premietarief. Belangrijk om hierbij mee te geven dat die maatregel van uitstel nu verlopen is en dat we op basis van de SVB-cijfers kunnen zien dat momenteel het aantal pensioengerechtigden met ongeveer 1.000 personen per jaar toeneemt. Hier moet nog een belangrijk element worden toegevoegd: het feit dat een goed deel van de toegenomen kosten door de werkgever worden gedragen verlost ons niet van de gevolgen, daar de premiekosten verwerkt worden in de 'costs of doing business' die elke onderneming in de gaten moet houden en dus bijdragen aan de lokaal gegenereerde inflatie. Dat effect verschijnt in de prijzen van alle producten en diensten en raakt elke consument van welk inkomensniveau ook. Dit naast de invloed van de geïmporteerde inflatie van vooral Amerikaanse herkomst.

Transport

De studie van de Centrale Bank van Aruba heeft ook een belangrijk aspect van de inflatie aangestipt dat specifiek de middenklasse raakt, de kosten verbonden aan (personen)vervoer. Dit is zonder meer een belangrijk punt en geldt voor alle elementen die de algemene prijs bepalen. Dat zijn de prijzen van het vervoermiddel zelf, die de laatste jaren behoorlijk zijn toegenomen, maar daarmee zijn ook de verzekeringskosten toegenomen, op basis van hogere aanschafprijzen en de prijzen voor onderdelen, in het geval van noodzakelijke reparatie. Hogere prijzen voor onderdelen gelden natuurlijk ook voor alle auto-eigenaren, ook die met een smalle beurs. Bovendien zijn de kosten voor het lenen van geld gestegen en de aanschaf van een nieuwe auto met een lening betekent ook het verplichte afsluiten van een 'all-risk' verzekering in de eerste jaren. In ieder geval heeft de aanschaf van een auto een behoorlijk nadelig effect op het huishoudelijk budget. Maar, de werkelijkheid is ook dat de mogelijkheid bestaat om een vervoermiddel van een bescheidener categorie aan te schaffen, hetgeen de aanschafprijs, de verzekeringspremie en reparatiekosten aanzienlijk omlaag brengt. Als we ons niet vergissen is er ook een tendens waarneembaar in de richting van goedkopere modellen.Natuurlijk geldt dit niet voor diegenen die wel de mogelijkheid hebben om zich de echte luxe voertuigen te kunnen veroorloven, maar hoe groot is die markt nu eigenlijk?

Een andere categorie die de middenklasse aangaat zijn de prijzen voor woningen, zowel voor aankoop als voor eigenbouw. Hier treffen we weer een aantal elementen, zoals de prijzen voor bouwmaterialen, maar ook de grondprijzen, zowel voor eigendomsgrond als erfpachtgrond bij doorverkoop. Hierbovenop komt dan nog de concurrentie van de buitenlandse eigenaren die hun bezit exploiteren in de vorm van 'Airbnb' hetgeen ook van directe invloed is op de woningmarkt. Ook mag men veronderstellen dat de gestegen prijzen voor onroerend goed doorwerken in de toegenomen bedragen van de af te sluiten hypotheken. Er is een zichtbare, continue stijging te zien in de totale som van afgesloten hypotheken in de afgelopen tien jaar en zeker een deel hiervan is toe te schrijven aan toegenomen bouwkosten en grondprijzen. Op dit moment beschikken we echter niet over gegevens die een onderscheid maken tussen die elementen die bijdragen aan de in het algemeen gestegen kosten van woningen.

Hier ontkomen we niet aan de opmerking dat de bouwprijzen niet alleen van invloed zijn geweest op de burger die in staat was/is om een woning aan te schaffen of te bouwen; het heeft ook zijn uitwerking gehad op de burger die geen eigen woning kan betalen en aangewezen is op het huren van, vooral, een appartement. Men kan ookeen duidelijke stijging waarnemen in de prijzen van appartementen, dus zelfs de categorie die geen eigen woning kan bekostigen heeft klappen gehad.

Om terug te komen op het thema van het vervoer; het is van belang te benadrukken dat het individuele vervoer de uitwerking is van een politieke keuze, waar al decennialang de opeenvolgende regeringen de noodzaak van betaalbaar openbaar vervoer hebben genegeerd. Als we nu al kunnen zien dat we duidelijk geen verkeerslichten meer nodig hebben omdat de rotondes vanzelf het verkeer tot stilstand brengen en files veroorzaken, hoe moeten we dan door naar 140.000 inwoners, met 120.000 vervoermiddelen, over pakweg tien jaar? Regeren is nog steeds vooruitzien...

Tweede Kamer bezorgd over impact van VS-Venezuelacrisis op ABC-eilanden

Dinsdagavond in Den Haag klonken stevige waarschuwingen vanuit vrijwel alle hoeken van de Tweede Kamer: de toenemende spanningen tussen de Verenigde Staten en Venezuela kunnen ernstige gevolgen hebben voor de eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao (de ABC-eilanden).



Tijdens een debat van de Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties namen maar liefst tien van de vijftien fracties deel. Daarmee werd duidelijk dat de situatie breed wordt gezien als een potentiële dreiging voor de "voordeur" van het Koninkrijk.

Het debat, dat zich richtte op de mogelijke gevolgen van het conflict tussen de VS en Venezuela, maakte duidelijk dat de zorgen zich niet beperken tot militaire dreigingen. Kamerleden wezen op verschillende kwetsbaarheden: de veiligheid van de eilanden, voedsel- en goederenvoorziening, het toerisme en de kans op een plotselinge toestroom van vluchtelingen of migranten.

Minister David van Weel (Buitenlandse Zaken) benadrukte dat er "op dit moment geen directe dreiging" bestaat voor het Koninkrijk. Tegelijkertijd erkende hij dat de exacte bedoelingen van de Verenigde Staten onduidelijk zijn, waardoor het kabinet meerdere scenario's ontwikkelt — inclusief noodplannen voor mogelijke verstoringen in de bevoorrading.

Minister Ruben Brekelmans (Defensie) stelde dat militaire betrokkenheid van de eilanden "zeer onwaarschijnlijk" is. Wel bevestigde hij dat zowel Amerikaanse als Venezolaanse militaire bewegingen nauwlettend worden gevolgd.

Uit voorzorg is reeds een bevoorradingsschip van de Koninklijke Marine onderweg naar Curaçao. Het kabinet wil hiermee voorbereid zijn op scenario's waarin de reguliere aanvoer over zee wordt verstoord. Volgens Brekelmans is Nederland in staat binnen 48 uur hulp te bieden indien nodig.

Minister Van Weel erkende dat de communicatie met de eilanden en hun bevolking beter kan — een punt dat door meerdere Kamerleden werd bekritiseerd. Overleg met lokale autoriteiten loopt, zei hij, maar het kabinet beseft dat de informatievoorziening richting burgers versterkt moet worden.

De zorgen zijn niet louter hypothetisch. Begin dit jaar waarschuwden de Nederlandse inlichtingendiensten — AIVD, MIVD en NCTV — in hun rapport "Dreigingsbeeld Statelijke Actoren 2025" dat de crisis in buurland Venezuela een concrete bedreiging vormt voor de ABC-eilanden.

Daarbij spelen meerdere factoren een rol. Allereerst de recente politieke onrust in Venezuela. Na de verkiezingen van 2024, waarin president Nicolás Maduro zichzelf tot winnaar uitriep — een uitslag die door Nederland en andere landen niet wordt erkend — zijn de diplomatieke verhoudingen snel verslechterd.

Daarnaast waarschuwden de diensten dat het beperkte professionaliteitsniveau binnen het Venezolaanse leger het risico op onbedoelde escalatie vergroot — bijvoorbeeld door misverstanden, verkeerde inschattingen of niet-gecoördineerde acties. Zulke incidenten kunnen ook gevolgen hebben voor de nabijgelegen Caribische eilanden.

Een andere risicofactor is migratie. De aanhoudende economische en politieke crisis in Venezuela heeft geleid tot een groeiende migratiestroom richting de ABC-eilanden — een ontwikkeling die volgens het rapport druk zet op de sociale stabiliteit, infrastructuur en economie. Medische zorg, justitie en overheidstaken staan op de eilanden onder druk; een plotselinge toename kan deze systemen doen bezwijken.

Ook grensoverschrijdende criminaliteit, zoals smokkel en drugshandel, vormt al langer een structureel probleem. Met stijgende spanningen en mogelijke militaire acties neemt het risico toe dat de eilanden — al is het onbedoeld — decor worden van conflict of doelwit van verkeerd gerichte vergeldingsacties.

Voorafgaand aan het debat hadden Kamerleden van onder meer D66 en ChristenUnie al kritische vragen gesteld. Zij wilden duidelijkheid over welke maatregelen worden genomen om de veiligheid van civiele luchtvaart, zeevaart, haveninfrastructuur en essentiële kabelverbindingen rond de eilanden te waarborgen. Ook vroegen zij of reisadviezen en noodplannen zijn geactualiseerd — essentieel voor het toerisme en de lokale economie.

Begin november hadden Kamerleden tevens een reeks schriftelijke vragen ingediend. Daarbij vroegen zij onder meer om een update over de uitvoering van eerder aangenomen moties om de defensiecapaciteit op de eilanden te versterken. Ook wilden zij weten of Nederland — zelfstandig of via de Europese Unie — voorbereid is om een onafhankelijk onderzoek te steunen naar de gevolgen van eventuele Amerikaanse militaire acties in de regio.

Met het debat onderstreepte de Tweede Kamer dat het kabinet concrete antwoorden en garanties moet geven — over informatievoorziening, scenario-planning, defensieondersteuning en bescherming van de inwoners van de Caribische delen van het Koninkrijk.

Het kabinet zegt zich bewust te zijn van de gevoeligheden in de regio en verklaarde al stappen te hebben gezet. Scenario's worden ontwikkeld voor verstoringen in de bevoorrading en mogelijke migratiestromen. Er is contact met de regeringen van Aruba en Curaçao en met het Bestuurscollege van Bonaire. Minister Van Weel verklaarde dat lokale bestuurders hem "dag en nacht" kunnen bereiken met vragen.

Tegelijkertijd stelde hij dat er op dit moment geen aanwijzingen zijn voor een grote en onmiddellijke vluchtelingenstroom.

Minister Brekelmans vulde aan dat, hoewel militaire activiteiten van zowel de VS als Venezuela nauwlettend worden gevolgd, de kans dat de eilanden daadwerkelijk betrokken raken bij een conflict "heel klein" is.

Wel erkende hij dat de communicatie met de bevolking beter moet. Om onrust en onzekerheid te voorkomen, moet de overheid — in nauwe samenwerking met lokale autoriteiten — open en tijdig informeren over de ontwikkelingen.

Voor de inwoners van de Caribische eilanden reiken de zorgen verder dan veiligheid alleen. Een verstoring van de bevoorrading kan leiden tot tekorten aan voedsel en goederen. Het toerisme — een economische pijler voor Aruba, Bonaire en Curaçao — kan ernstig worden getroffen als reizigers wegblijven uit vrees voor conflict. "Als de scheepsaanvoer stokt en toeristen wegblijven, heeft dat directe gevolgen voor de economie," waarschuwde een Kamerlid tijdens het debat.

Veel inwoners ervaren het gebrek aan informatie en duidelijkheid als zorgwekkend. Lokale overheden benadrukken dat buitenlandse betrekkingen en defensie Koninkrijkstaken zijn. Dat roept vragen op over de autonomie van de eilanden en over de mate waarin lokale bestuurders en bewoners inspraak hebben in beslissingen die hun veiligheid direct raken.

De huidige spanningen maken deel uit van een bredere geopolitieke dynamiek in het Caribisch gebied. Volgens analisten is de versterkte militaire aanwezigheid van de VS — met schepen, luchtmachtcapaciteit en maritieme operaties rond Venezuela — niet alleen bedoeld om drugshandel te bestrijden, maar ook om strategische druk uit te oefenen op Caracas.

Sommige experts waarschuwen dat zelfs routine-operaties van de VS verkeerd kunnen worden geïnterpreteerd door Venezuela, wat ongewenste escalaties kan veroorzaken.

De nabijheid van de ABC-eilanden — slechts enkele tientallen kilometers van Venezuela — maakt ze bijzonder kwetsbaar.

Tegen die achtergrond is de oproep van Kamerleden voor proactief en transparant handelen van het kabinet niet alleen een kwestie van crisisbeheersing, maar ook van vertrouwen en veiligheid voor de duizenden mensen die op de eilanden wonen.

Het debat liet duidelijk zien dat de politieke onzekerheid op de eilanden niet kan worden teruggebracht tot louter militaire dreigingen. Het gaat ook om het dagelijks leven, economische stabiliteit en het vertrouwen dat inwoners hebben in de bescherming door het Koninkrijk.

Daarom eist de Tweede Kamer dat het kabinet snel concrete plannen ontwikkelt voor scenario's als verstoringen van de bevoorrading, migratiestromen, evacuaties of humanitaire hulp. Ook moet het kabinet helder en consistent communiceren — niet alleen met de lokale regeringen, maar ook rechtstreeks met de bevolking, zodat mensen weten wat de plannen zijn en hoe zij zich kunnen voorbereiden.

Voor veel inwoners van de eilanden is het essentieel dat hun stem wordt gehoord. Hoewel defensie en buitenlandse zaken onder verantwoordelijkheid van Nederland vallen, zijn de gevolgen lokaal en ingrijpend. Dat vraagt om betrokkenheid en overleg, zowel met Den Haag als met de regeringen en gemeenschappen van Aruba, Bonaire en Curaçao.

De strategie "informeren en afwachten" is voor velen niet langer voldoende. De recente signalen, benadrukt door de Tweede Kamer, maken duidelijk dat de situatie in Venezuela — en de koers van de Verenigde Staten in het Caribisch gebied — geen verre geopolitieke scène is, maar een realiteit die het dagelijks leven in de Caribische delen van het Koninkrijk direct kan raken.

Het debat, waarin vrijwel unaniem ernstige zorgen werden geuit, markeert een belangrijk omslagpunt. Het Koninkrijk zal keuzes moeten maken over veiligheid, solidariteit en verantwoordelijkheid.

ARUBA VANDAAG



VROMI-minister Gumbs presenteert nationale Huisvestingsvisie 2025–2035

Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (VROMI) Patrice Gumbs (PFP) heeft de voltooiing aangekondigd van de nationale Huisvestingsvisie 2025–2035. De strategie moet de aanhoudende woningnood op Sint Maarten structureel aanpakken. De aankondiging volgt kort na de aankoop door de overheid van het volledige Belvedere Remainder-terrein van 288.402 m².

De visie, ontwikkeld in 2024 en 2025 met ondersteuning van het National Recovery Program Bureau, formuleert de langetermijndoelstelling van "adequate huisvesting voor alle Sint Maartenaren in elke levensfase." De definitieve versie werd op 5 december 2025 aan het ministerie aangeboden.

De Huisvestingsvisie bevat een uitgebreide analyse van de woningmarkt en benoemt groeiende vraag door bevolkingsgroei en short-term rentals, hoge woonkosten in verhouding tot inkomens, beperkt bouwbaar land en een tekort aan sociale en betaalbare woningen.

"Deze visie biedt een realistisch en uitvoerbaar pad om onze woningmarkt te transformeren," aldus minister Gumbs. "Ze benoemt zowel onze beperkingen als onze kansen en bevat concrete acties voor veilige, betaalbare en adequate huisvesting."

De strategie voorziet in de bouw van minstens 1.200 nieuwe woningen in tien jaar:
– 400 sociale huurwoningen (minstens 40 per jaar, met 50% bestemd voor ouderen en kwetsbaren),
– 500 betaalbare woningen (minstens 50 per jaar voor middeninkomens),
– 300 vrije-sectorwoningen (tot 30 per jaar).

Minstens 70% hiervan moet worden gerealiseerd via verdichting, splitsing van percelen, meerlaagse bouw, herbestemming en betere benutting van bestaand vastgoed.

Parallel aan de visie kondigde de minister de heractivering aan van het Hypotheekgarantiefonds, dat in 2000 werd opgericht om starters met financieringsproblemen te ondersteunen. In zijn eerdere actieve periode hielp het fonds meerdere huishoudens zonder dat er één wanbetaling werd geregistreerd. Een commissie — bestaande uit Ronald Halman, Christian Grannum en Raitza Narain — heeft een werkplan opgesteld voor de herstart.

Minister Gumbs wil de Huisvestingsvisie begin 2026 aan het parlement voorleggen en een presentatievergadering aanvragen. Hij benadrukt dat een gezonde woningmarkt samenwerking vereist tussen overheid, ontwikkelaars, financiers en gemeenschapspartners. Een interministeriële werkgroep, met vertegenwoordiging van onder meer VSA, TEATT en Financiën, moet deze samenwerking ondersteunen.

"Met deze visie en de heropleving van het Hypotheekgarantiefonds bouwen we niet alleen plannen — we bouwen aan de toekomst van Sint Maarten," besluit de minister.

Nederlands Parlement oefent druk uit op kabinet wegens informatiegebrek:

'De eilanden mogen niet in het duister blijven'



(CuraçaoChronicle) – In een zeldzaam moment van brede politieke eensgezindheid hebben Kamerleden het kabinet scherp bekritiseerd wegens het gebrek aan tijdige en transparante informatie richting de regeringen en inwoners van Aruba, Curaçao en Bonaire over de oplopende spanningen tussen de Verenigde Staten en Venezuela.

Tijdens een fel debat verweten MPs van onder meer D66, GroenLinks-PvdA, ChristenUnie, JA21 en BBB de betrokken ministers dat zij te reactief handelen in plaats van proactief, wat volgens hen bijdraagt aan onzekerheid onder de inwoners die het dichtst bij het geopolitieke spanningsgebied wonen.
Verschillende Kamerleden benadrukten dat de lokale bevolking sterk afhankelijk is van officiële updates voor hun beeldvorming, juist omdat geruchten en onbevestigde berichten zich snel verspreiden via sociale media. "Wanneer de communicatie vanuit Den Haag traag of onvolledig is, ontstaat er een informatievacuüm — en angst vult dat vacuüm," aldus een Kamerlid.

Uit documenten blijkt dat de Nederlandse overheid al weken interne analyses uitvoert, waaronder geheime beoordelingen van de militaire capaciteit van Venezuela, mogelijke maritieme dreigingen en de implicaties van Amerikaanse operaties. Toch is veel van deze informatie niet in real time gedeeld met de eilandelijke autoriteiten.

Ministers verdedigden zich door te stellen dat er "intensief contact" is met lokale bestuurders, waarbij zij verwezen naar regelmatige gesprekken met de premiers van Aruba en Curaçao en met de gezaghebber van Bonaire. Volgens het kabinet kan te vroege openbaarmaking van bepaalde analyses onnodige onrust veroorzaken of diplomatieke risico's met zich meebrengen.

Toch erkende het kabinet tekortkomingen. Minister David van Weel gaf toe dat de communicatie "proactiever had moeten zijn" en beloofde verbeterde afstemming met de eilandelijke regeringen en hun crisisteams.

Kamerleden dringen erop aan dat deze verbetering snel wordt doorgevoerd. Gezien de nabijheid van de eilanden tot Venezuela en hun rol binnen antidrugsoperaties verwachten inwoners heldere uitleg over risico's en over de paraatheid van het Koninkrijk.

De parlementaire kritiek markeert een kantelpunt: de ABC-eilanden worden niet langer behandeld als verre rijksdelen, maar als frontliniegemeenschappen waarvan de veiligheidszorgen dezelfde urgentie verdienen als binnenlandse kwesties in Europees Nederland.

Cft wijst "blunder"-beschuldiging af en zegt dat Curaçao zelf de gebruikte cijfers heeft aangeleverd

(CuraçaoChronicle) – Het College financieel toezicht (Cft) laat weten dat de cijfers die het gebruikte in een recent financieel oordeel rechtstreeks afkomstig waren uit het derde uitvoeringsrapport 2025 van de Curaçaose regering.



De verduidelijking staat in een brief van Cft-voorzitter Lidewijde Ongering aan minister van Financiën Charles Cooper, die het College had beschuldigd van een "blunder" door te stellen dat het kabinet-Pisas III 72 miljoen gulden verkeerd had verwerkt in de subsidieregelingen.

Minister Cooper wees die conclusie publiekelijk van de hand en eiste een officiële rectificatie. Het Cft benadrukt echter dat de informatie niet door het College zelf werd gegenereerd, maar afkomstig was uit de door de regering aangeleverde documentatie.

Volgens Ongering moet het misverstand via overleg worden opgelost. Het Cft zegt bereid te zijn om op korte termijn met Cooper om tafel te gaan en merkt op dat zo'n gesprek zich vooral moet richten op de hoofdzaken rond Curaçao's financieel beheer en verslaglegging.

De uitwisseling illustreert de aanhoudende spanningen tussen het College en de regering over financieel toezicht, gegevensinterpretatie en de uitvoering van het landspakket en begrotingsregels.